SPRAWOZDANIE XV.

C. K. DYREKCYI

GIMNAZYUM

REALNEGO (IV.)

W KRAKOWIE

za rok szkolny

1915/1916.

TREŚĆ:

W KRAKOWIE — 1916.

NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO
DRUKARNIA UNIWERSYTETU JAGIELL. POD ZARZĄDEM JÓZEFA FILIPOWSKIEGO

†

STANISŁAW MALUTY

ur. w Bugaju w r. 1882, zginął jako chorąży pod Maczółkami na Wołyniu d. 16. września 1915.

Przeniesiony z Podgórza do naszego zakładu w r. 1912, nie pełnił tu obowiązków, ale uzyskawszy urlop uczył w gimnazyum prywatnem w Orłowej na Śląsku, skąd go powołano w szeregi c. k. armii.

Cały Śląsk znał dobrze i cenił wysoko Zmarłego dla Jego pięknego charakteru i wielkich zalet ducha i serca, dla jego oddania się całą duszą młodzieży i sprawie polskiej na Śląsku. Cześć jego pamięci!

†

STANISŁAW MITERA

ur. w r. 1889, w Skołyszynie w Jasielskiem, poległ na polu chwały nad Styrem, jako chorąży pułku 6. legionów polskich 17. listopada 1915. Pochowany w Wołczesku.

Był w r. 1913/4 praktykantem kursu pedagogicznego w zakładzie naszym. Cichy, spokojny a dobry jak rzadko, uzyskał przywiązanie młodzieży, z którą się spotkał a od przełożonych chyba jedną naganę — że był za dobry.

Kiedy wojna wybuchła, zrozumiał, iż to jest chwila historyczna, i poszedł jako ochotnik do legionów. Posłany na Węgry, potem do szkoły podchorążych, przechodzi ją chlubnie. W kompanii etapowej w Gorzkowicach nie chce siedzieć i tyle prosi i kołata, aż go przydzielono do pułku 6. We wrześniu 1915. mianowany chorążym idzie z potyczki w potyczkę, z bitwy w bitwę, dowodzi nie tylko plutonem, ale i kompanią, aż przychodzą walki pozycyjne. W nich, gdy na patrol wyszedł, kulą w serce trafiony, nie jęknął i padł na miejscu.

Napis na krzyżu nagrobnym położono następujący: „Tu leży ś. p. chorąży legionu pol. Stanisław Mitera, który poległ na patroli d. 17. XI. Cześć jego pamięci“! O poległym jako przełożonym mówi towarzysz: „A jak M. kompanię prowadził wiedzieć trzeba. Bo nie było to ono twarde, na dyscyplinie, na rozkazie, na posłuchu ślepym oparte prowadzenie, ale jakieś tajemne misteryum przyjaźni, zżycie się z żołnierzem, skorym za komendantem iść wszędzie, skoro komendant sam poszedł... I szli, i bili i zwyciężali, i trwało tak miesiące całe, aż oto im go naraz śmieć wzięła...

Niech mu będzie lekka ta ziemia, którą całem sercem ukochał!

UDZIAŁ UCZNIÓW ZAKŁADU W WOJNIE ŚWIATOWEJ R. 1914—1916.

Bój krwawy toczy się już od 23 miesięcy na ziemiach polskich. Na wszystkich frontach z tej i z tamtej strony rowów strzeleckich walczą synowie tej ziemi, zawsze z myślą, że z ich znoju i krwi nowa, lepsza wykwitnie przyszłość dla ojczyzny. Uczcić pamięć tych, którzy w tych strasznych zapasach uczestniczą, jest nie tylko potrzebą serca: obowiązkiem naszym jest policzyć ofiary, które naród polski ponosi, aby się na nie powołać można było, gdy losy naszej ojczyzny ważyć się będą. Myśl, podjętą przez nasz zakład, poparła ze swej strony c. k. Rada Szkolna krajowa, zachęcając i polecając wszystkim zakładom sporządzenie wykazów uczniów obecnych i dawnych, którzy walczą w armiach sprzymierzonych. Niestety, odezwa dyrekcyi zakładu a później odezwy c. k. Rady Szkolnej krajowej, wielokrotnie powtarzane przez wszystkie pisma polskie, nie spotkały się ze zrozumieniem naszego społeczeństwa. Wiadomości o walczących napływały skąpo. Autentyczne daty, których mogłyby rodziny uczniów dostarczyć, musieliśmy zastąpić wiadomościami, czerpanemi z osobistych stosunków profesorów z uczniami, oraz z dat nie zawsze dokładnych, dostarczanych przez uczniów samych. Podany poniżej wykaz nie jest ani małym ułamkiem liczby uczniów, którzy walczą w tej wojnie. Lecz niech będzie zrobiony początek, niech stanie na razie ten skromny pomnik ich działalności, zanim historya wystawi nowy — aere perennius...

Na czele smutny poczet bohaterów, którzy życie swe dali ojczyźnie, ścieląc pola walki swem ciałem, lub zmożeni ranami i chorobą.

A. **Zginęli w wiernej służbie dla ojczyzny.**

1. Chorąży Tadeusz, słuchacz praw, służył od początku wojny jako oficer I. bryg. legionów polskich (L. P.), poległ w roku 1914. w bitwie pod Tumlinem (gub. Kielecka).

2. Ciaputa Henryk zmarł 13. VI. 1916 r. na tyfus plamisty w kolumnie sanitarnej szczepienia w Drohobyczu.
3. Fluss Maurycy służył przy saperach w c. i k. armii od września 1914 r., poległ pod Limanową w r. 1914.
4. Gątkiewicz Stanisław służył od początku w Leg. Pol. najpierw jako zastępowy I. bryg. 5 bat. później sierżant 4 puł. Ranny pod Limanową w r. 1914; po raz wtóry ciężko w pierś w bitwie pod Brześciem Litewskim, zmarł w szpitalu polowym 25. VIII. 1915.
5. Gołębiowski Władysław, sł. praw, od paźdz. 1913 r., jako kadet 16 pułku obr. kraj.; poległ pod Dęblinem 1914 r.
6. Guzdek Władysław, sł. praw, służył od początku wojny jako oficer Leg. Pol. (I bryg.); poległ w r. 1914.
7. Kozik Mieczysław, abituryent, służył od początku wojny w Leg. Pol., poległ w bitwie pod Kozinkiem w Król. Pol. 19. V. 1915.
8. Mudry Mieczysław, sł. praw, służył od początku jako kadet w 56. pp. poległ 9. III. 1915. pod Gorlicami.
9. Obstarczyk Tadeusz abituryent, służył jako oficer Leg. Pol. (I. bryg.) od początku, zmarł na tyfus i czerwonkę we wrześniu 1914.
10. Orkisz Władysław służył od paźdz. 1914 r. w 30 pp.; poległ na górze Krn (Pobrzeże) 23. VIII. 1915.
11. Singer Izaak, plutonowy 13 pp. poległ na Bukowinie w jesieni 1915 r.
12. Spiegel Maurycy, odznaczony srebrnym medalem waleczności I. klasy i złotym medalem waleczności poległ w Król. Pol. 1915 r.
13. Ślusarczyk Antoni, nauczyciel, służył od początku wojny, jako jedn. ochotnik w 13 pp., poległ nad Sanem w r. 1914.
14. Temnicki Aleksander w art. Leg. Pol. od początku, zmarł w ziemiance, na puncie obserwacyjnym na Wołyniu 9. III. 1916 r.
15. Zabża Stanisław c. k. porucznik art. fort. służył od początku, poległ w walkach na froncie włoskim 15. V. 1916.
16. Zawadzki Mieczysław, urzędnik sądowy, służył od początku w Leg. Pol., zmarł po ciężkiej chorobie w Krakowie w r. 1914.
17. Zieleniewski Zygmunt, Dr. praw, podpor. 13. pp., od początku; zginął pod Ottynią 9. VI. 1915 r.; wojskowy krzyż zasługi z woj. dek. za znakomitą służbę przed nieprzyjacielem.
18. Żmuda Kazimierz, uczeń kl. VII., służył od stycznia 1916 r. w Leg. Pol. (I bryg.), zmarł 1. III. 1916 w szpitalu polowym w Maniewiczach, nabawiwszy się zapalenia płuc na patroli.

B. Służą w c. i k. armii lub Legionach polskich.

1. Abeles Juliusz jedn. ochotnik w 13 pp. od 15. V. 1916.
2. Bachowski Antoni, kadet 14 pp. przebył kampanię włoską od początku, odznaczony medalem srebrnym.
3. Berger Maurycy w 25 p. obr. kraj. służy od 15. III. 1915.
4. Bębenek Jakób, kapral jedn., w szkole oficerskiej 16 pp. obr. kraj. służy od marca 1915, ranny pod Gorlicami.
5. Białecki Szymon, plutonowy I p. piech. Leg. Pol., służy od początku, odznaczony srebrnym medalem II kl. za waleczność.
7. Bogucki Eugeniusz w Leg. Pol. od początku.
8. Bortkiewicz Julian kapral w artyl. Leg Pol. od początku.
9. Browicz Andrzej asp. kadet art. polowej, od r. 1915.
10. Budzoń Józef, kadet 56 pp., od początku.
11. Buliński Franciszek, plutonowy I. pp. Leg. Pol. od początku.
12. Cebulski Antoni podchorąży II. pp. Leg. Pol., od początku.
13. Cebulski Stanisław, plutonowy II. pułku II. bryg. Leg. Pol. od 6. VIII. 1914.
14. Chęciński Stanisław, plutonowy c. k. art. polowej od 1914.
15. Chylewski Maryan, chorąży Leg. Pol., od początku, złoty medal wal.
16. Czajka Józef, kapral 13 pp., od początku.
17. Czapliński Emil, porucznik 6. pp. Leg. Pol., od początku.
18. Czapliński Władysław, podpor. I pp. Leg. Pol., od początku, oficerski krzyż zasługi III kl.
19. Czarnecki Czesław, kadet 46 pp. art. pol., od początku.
20. Ćwikliński Stanisław, w Leg. pol., od początku.
21. Doms Robert, oficer automobilowy, od początku.
22. Dybek Jan, asp. kad. 13 pp., obecnie chory w szpitalu ces. Franciszka Józefa I. we Wiedniu.
23. Federowicz Stanisław, w 46 p. art. pol., ranny nad Nidą, od początku.
24. Fränkel Aleksander, jedn. ochotnik 13 pp. (obecnie San. Aust. w Karyntyi) od kwietnia 1915 r.
25. Giełczyński Ludwik, legionista, ułan, ranny, obecnie w domu ozdrowieńców w Kamieńsku, mały srebrny medal waleczności.
26. Górecki Jan, jedn. och. 16 pp. obr. kraj., od początku, w niewoli rosyjskiej.
27. Gorczewski Mikołaj, kadet 30 pp., (ranny w pierś i rękę) 2. lipca 1915 pod Kraśnikiem.
28. Grabowski Franciszek, podpor. 2. pp. Leg. Pol., od 5. VIII. 1914, ranny 17. VI. 1915 pod Rarańczą.
29. Grzybowski Stanisław w I bryg. Leg. Pol., od 31. IX. 1914; ranny pod Łowczówkiem na patroli wywiadowczej.

30. Günther Stanisław podpor, w kaw. austr. 4 p. od 1914.
31. Gut Wacław w 57 pp.. od początku, ranny w ofenzywie majowej r. 1915, został superarbitrowany.
32. Haber Artur, w 13 pp. od 16. XI. 1915.
33. Hamuliński Tadeusz, plutonowy 2 pp. Leg. Pol., od początku.
34. Hans Wincenty, porucznik 13 pp., od początku. odznaczony srebrnym medalem wal. I kl., ranny 26. II. 1915 pod Hołyniem.
35. Hercuń Mikołaj, asp. kad. 13 pp., od 1. VIII 1914 r., ranny pod Przewłoką 31. VIII. 1915.
36 Hnatiuk-Gilewski Włodzimierz, plutonowy kaw. Leg. Pol., od początku.
37. Horawa Antoni, asp. kad. 13 pp., od listop. 1914, mały medal srebrny za waleczność.
38. Hruby Jakób podpor. 4 pp, fort. w Poli, od początku.
39. Huttinger Filip, jedn. ochotnik 13 pp. od 13 paźdz. 1915 r.
40. Immerglück Daniel w art. Leg. Pol., od początku.
41. Jania Wincenty w Leg. Pol., od początku, ranny w r. 1915.
42. Januszewski Jan Kazimierz, kapral, w Leg. Pol od początku, (od 3. X. 1915 chory).
43. Jedliński Tadeusz, chorąży 88 pp.; od początku, srebrny medal waleczności II kl., ranny 23. XI. 1914 pod Bobinem.
44. Kaiser Henryk, w armii pruskiej od początku.
45. Karelus Kazimierz, chorąży w Leg. Pol., od początku.
46. Kaszyczko Mikołaj Mieczysław, porucznik 20 pp., od początku, wojskowy krzyż zasługi III. kl, z dek. woj.; ranny w Pilicy 25. XI. 1914 i Surochowie 19. V. 1915.
47. Kloc Maryan, jedn. och. 16 pp. obr. kraj.; od maja 1916 r.
48. Konas Alojzy, kapitan Leg. Pol. (I bryg.), od początku.
49. Kochaj Jan, kapral sanitarny II. pp. Leg. Pol., od 9. II. 1915. odznaczony bronzowym medalem Czerwonego krzyża.
50. Kopeć Tadeusz, w Leg. Pol. (II bryg.) od 16. VIII. 1914.
51. Kornreich Jakób, kadet 57 pp.; od 21. VI. 1915.
52. Korzonek Jan, plutonowy jedn. w I. dyw. trenu, od 15. III. 1915 r.
53. Kowalik Wojciech, kadet 56 pp. od paźdz. 1914 r., ranny w maju 1915 r. pod Krakowcem.
54. Krupiński Tadeusz w c. i k. armii.
55. Kryczyk Władysław, asp. kadet, w I. dyw. trenu, od marca 1915 r.
56. Kubicki Jan, kapral w 57 pp., od początku.
57. Kurleto Stanisław, asp. kad. 13 pp od 15 września 1914 r. ranny.
58. Kursa Jan, kapral sanitarny 13 pp. od 15. IX. 1913.
59. Kus Wojciech, plutonowy art. wałowej, od początku.

60. Kwiatkowski Stanisław, podchorąży w art. Leg. Pol., od początku, srebrny medal waleczności I kl.
61. Lach Władysław w Leg. Pol. (5 pułk), od sierpnia 1915 r.
62. Lachman Stanisław, porucznik 13 pp., od początku, signum laudis.
63. Langman Zygmunt. podpor. 27 bat. strzelców, od początku.
64. Leśniak Władysław, kadet 13 pp., od r. 1915.
65. Lewicki Stanisław, wachmistrz i komendant 3 plutonu Leg. Pol., od początku.
66. Lupa Roman, w Leg. Pol., od początku, ranny w r. 1914, w bitwie pod Mołotkowem.
67. Małysiak Jan, kapral w kawaleryi Leg. Pol.; od początku, mały srebrny medal waleczności.
68. Menhard Julian, jedn. och. w 32 pp, od lipca 1915.
69. Metzger Adolf, jedn. och. kapral 13 pp., od początku.
70. Milli Jan, sierżant I bryg. Leg. Pol., od września 1914.
71. Milli Roman, kapral 13 pułku strzelców, od 15 kwietnia 1915.
72. Mrazek Kazimierz, jedn. och. 32 pp. obr. kraj., od września 1915.
73. Nalepa Zygmunt, kadet 13 pp.; od początku.
74. Niemczyński Stefan, w 6 p. Leg. Pol., od lutego 1916.
75. Nowak Jan Kanty, asp. kad. 22 pp., od stycznia 1915.
76. Dr. Nowakowski Stefan, lekarz asystent 15 bryg.; od 12 V. 1915.
77. Nowakowski Franciszek, sekcyjny 4 pp. Leg. Pol., od września 1914.
78. Onyszkiewicz Włodzimierz, kadet 22 pp. posp. rusz., od 15. IV. 1915.
79. Pawlas Paweł, kadet 35 pp, od początku.
80. Pluta Wojciech w art. Leg. Pol., od początku.
81. Podczerwiński Hieronim, sekcyjny 4 pp. Leg. Pol. (III bryg.); od początku, ranny w bitwie pod Jastkowem 1. VIII. 1915.
82. Prokesch Józef, w art. Leg. Pol. I bryg., od 1. III. 1916; obecnie ciężko chory w szpitalu garn. nr. 4, nabawiwszy się w służbie zapalenia opłucnej.
83 Pukło Juliusz, kapral jedn. 13 pp., od 15. VI. 1915.
84. Rastawiecki Jerzy, chorąży sanitarny kawaleryi Leg. Pol.; od początku.
85. Roganowicz Józef, kadet, od początku w niew. ros.
86. Rossbach Maurycy, kadet 13 pp., od początku.
87. Rotwein Zygmunt, podpor. 13 pp. od początku, signum laudis.
88. Rosenzweig Stanisław, jedn. och. 16 pp. obr. kraj.
89. Rumiński Zygmunt, podpor. Leg. Pol., od początku.
90. Rusinek Adam, kapral 3 pp. Leg. Pol., od paźdz. 1914.
91. Rusinek Antoni, w Leg. Pol. (2 pp.), od początku dostał się pod Mołotkowem do niewoli.

92. Ryszko Mieczysław, jedn. ochot. 13 pp., od 1916 r.
93. Sadowski Jan, kapral 5 pp. Leg. Pol., od początku.
94. Sadowski Ludwik, w 2 pp. II bryg. Leg. Pol.. od początku, ranny w worek sercowy, superarbitrowany.
95. Scheuring Stanisław, chorąży 1 pp. Leg. Pol., od początku.
96. Schmidt Adolf, sekcyjny 1 pp. Leg. Pol., od początku, ranny ciężko pod Limanową, obecnie w Kozienicach.
97. Schmidt Edward, sierżant 2 pp. I bryg. (1 bat. szybkostrzelna), od początku.
98. Schmidt Józef, urzędnik pryw., kapral 57 pp., od początku, ranny w nogę i bok pod Kraśnikiem.
99. Schmidt Leonard. starszy żołnierz Leg. Pol. w r. 1915, wrócił do szkoły (kl. IV.) i w r. 1916 przydzielony do 13. pp., (od 11. V.).
100. Schrager Roman, kadet 57 pp., od 21. VI. 1915 r.
101. Schwendner Karol, w art. Leg. Pol. (5 bat. haub.), od 1915 r;
102. Seweryn Józef, Dr. med., lekarz asystent 57 pp., od 1915. mały srebrny medal waleczności.
103. Seweryn Stanisław, w Leg. Pol., od początku.
104. Sierosławski Władysław, kadet 17 pp. obr. kraj.; od początku; pod Komarowem 9. XI. 1915, wzięty do niew. ros.
105. Skuciński Michał, legionista I bryg. 5 pułku, od sierpnia 1915 r.
106. Słonczyński Stanisław, w Leg. Pol. (I bryg. 5 pułku) od sierpnia 1915.
107. Smoleński Wrocisław, plutonowy, komendant patr. san. Leg. Pol. od początku; ranny pod Marmarosz Sziget.
108. Stachiewicz Piotr, kapral jedn. 12 dyw. piech. sanit.; od 15 X. 1915.
109. Stępowski Bronisław, Dr. med. w Leg. Pol., od początku.
110. Szumiec Stanisław, plutonowy 13 pp., od początku, obecnie w niew. ros.
111. Szydłowski Władysław, starszy żołnierz 13 pp., od początku, w niew. ros.
112. Śmigla Jan, plutonowy Leg. Pol., od początku.
113. Świątecki Jan („Taczewski“) podpor. 3 p. strzelców 1 bryg. Piłsudzkiego. od 8. VIII. 1914. Ranny w ataku nocnym na Chyżówki koło Limanowej; w 1915 walki na Wołyniu, od maja w szpitalu, chory po zapaleniu opłucnej.
114. Świszczowski Jerzy, sierżant I bryg. Leg. Pol., od początku.
115. Tarnowski Wojciech, jedn. och. 16 pp. obr. kraj.; od października 1915.
116. Temnicki Jerzy, kadet 13 później 58 pp.; od początku, mały srebrny medal waleczności, w niew. ros. od czerwca 1915 r.
117. Tomala Bronisław, asp. kad. 56 pp.; od paźdz. 1915.

118. Tomasik Andrzej, w Leg. Pol. od 1. lutego 1916.
119. Twardosz Andrzej, podpor. 58 pp., od 1. VII. 1914, „signum laudis“.
120. Wajda Maryan, sł. med., chorąży sanitarny 16 pp., obr. kraj., od początku; „za znakomite i pełne ofiar czyny przed wrogiem“ złoty krzyż zasługi na wstędze med. wal.
121. Wajda Józef, kapral jedn 13 pp., od 1915.
122. Waniczky Władysław, porucznik 13 pp., od początku, duży srebrny medal waleczności i signum laudis
123. Wątorski Wiktor, plutonowy I dyw. trenu, od 15. VIII. 1915.
124. Weinar Tadeusz, kapral 4 pp. Leg. Pol., od 9. VIII. 1914.
125. Weiss Abraham, kadet w oddz. sanitarnym XV, od 1915.
126. Wilczek Emeryk. kadet 13 pp.; od 1915.
127. Wilczek Henryk, kapral 57 pp., od paźdz. 1915.
128. Wilk Stanisław. w Leg. Pol., od początku.
129. Wodzinowski Andrzej, plutonowy kaw. sztab. III bryg., od początku, odznaczył się w bitwie pod Mołotkowem.
130. Wojnarowski Maryan, jedn. och. 13 pp; od 1915.
131. Wolfgang Zygmunt, plutonowy 13 pp.; od 1915.
132. Wróbel Tadesz, plutonowy Leg. Pol. od 26. X. 1914; ranny w Wuckomeże.
133. Wroński Stefan, chorąży Leg. Pol. (I bryg.), od początku, w niew. ros.
134. Wróżyna Jan, w Leg. Pol., od początku.
135. Zakulski Ludwik, obecnie porucznik przy komendzie twierdzy w Krakowie, od początku. ranny pod Rzeplinem (Król. Pol.) w czasie walk o Kraków 18. XI. 1914; wojskowy krzyż zasługi III kl. z dekoracyą wojenną.
136. Zaleski Stanisław, plutonowy I pp. kaw, Leg. Pol., od początku, medal bronzowy waleczności.
137. Zieliński Teofil, plutonowy w Leg. Pol., od początku.
138. Ziobrowski Józef, patrolowy II p. ułanów Leg. Pol., od początku.
139. Ziobrowski Michał, oddział rekrutów Leg. Pol.
140. Ziobrowski Stefan, chorąży 15 pp., od początku, ranny pod Kraśnikiem 1. VII. 1915. mały srebrny medal waleczności,
141. Żurawski Władysław, kapral I pp. Leg. Pol, od początku odznaczony w bitwie pod Łowczówkiem.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

I. SKŁAD GRONA NAUCZYCIELSKIEGO.

Z KOŃCEM ROKU SZK. 1915/6.

a) Dla nauki obowiązkowej:

A. Z zakładu własnego:

1. Zawiliński Roman, c. k. radca rządu, dyrektor w r. VI, członek komisyi językowej, literackiej i antropologicznej Akademii Umiejętności w Krakowie, członek korespondent Towarzystwa ludoznawczego w Pradze.
2. Boratyński Ludwik dr. fil., prof. w r. VII, członek komisyi historycznej Ak. Umiej., zawiadowca zbiorów historycznych i geograficznych, uczył historyi w kl. IV a, V a i V b, VI a i VIII, i geografii w kl. V a, i V b (w VI a w półr. 1), tygodniowo godzin 17.
3. Dąbrowski Mieczysław, nauczyciel, zawiadowca zbiorów rysunkowych, uczył rysunków w kl. I ab, II ab, III abc, IV abc — tygodniowo godz. 25.
4. Gutwiński Roman, c. k. radca szkolny, profesor w r. VII, członek komisyi fizyograficznej Akad. Umiej., kierownik prywatnego gimnazyum żeńskiego im. królowej Jadwigi, zawiadowca zbiorów przyrodniczych, uczył historyi naturalnej w kl. V ab, VI b geologii w kl. VII, — tygodniowo godzin 10, (zniżka).
5. Koch Władysław, nauczyciel c. k. szkoły realnej w Żywcu, przydzielony do służby w tym zakładzie, gospodarz kl. III a, uczył języka polskiego w kl. III ab IV ab i VII, — tygodniowo godzin 15.
6. Ks. Macheta Władysław, profesor w r. VIII. filii c. k. gimnazyum św. Jacka, przydzielony do służby w tym za-

kładzie, zawiadowea biblioteki uczniów polskiej, uczył jęz. łacińskiego w kl. III a, jęz. polskiego w kl. V ab, i VIII — tygodniowo godzin 16.

7. Ks. Moliński Andrzej, dr. teologii, nauczyciel, zawiadowca zbioru książek szkolnych „Pomocy koleżeńskiej“, uczył religii rz.-kat. w kl. III abc, V ab, VI ab, VII i VIII — tygodniowo godzin 18 i miewał dwie egzorty.
8. Piasecki Józef, nauczyciel, zawiadowca biblioteki nauczycielskiej, gospodarz kl. V a, uczył języka polskiego w kl. VI a, języka niemieckiego w kl. V a, VI ab — tygodniowo godzin 15.
9. Swiba Bronisław, dr. fil., profesor w r. VII, gospodarz kl IV b, uczył języka łacińskiego w kl. IV b, VII i VIII, tygodniowo godzin 16.
10. Ziemnowicz Mieczysław, dr. fil., profesor, gospodarz kl. I a, zawiadowca biblioteki uczniów niemieckiej, uczył jęz. niemieckiego w kl. I a, VII, i VIII, i kaligrafii w kl. I a — tygodniowo godzin 14.
11. Ziobrowski Stanisław, profesor w r. VII, zawiadowca zbiorów fizykalnychi i chemicznych, gospodarz kl. VIII, uczył matematyki w kl. VII i VIII, fizyki w kl. VII i VIII, chemii w kl. VII, kaligrafii w kl. I b — tygodniowo godzin 14.
12. Chmaj Ludwik, dr. fil., egz. z. n. gospodarz kl. V b, uczył języka łacińskiego w kl. V a i V b, greckiego w kl. VIII, i proped. filozofii w kl. VIII, tygodniowo godzin 19.
13. Denker Jerzy, egz. z. n, uczył języka łacińskiego w kl. III c, polskiego w I a, I b, IV b i IV c — tygodniowo godzin 18.
14. Dziurzyński Adam, egz. z. n., gospodarz kl II a, uczył matematyki w kl. I a, II a, historyi natur. w kl. I a, I b, II a, i IV a, chemii w kl. VI a i VI b — tygodniowo godzin 21.
15. Gibas Mirosław, dr. fil. egz. z. n. gospodarz kl. III c, uczył matematyki w kl. II b, III abc, fizyki w kl. III abc — tygodniowo godzin 18.
16. Karbowiak Michał, egz. z. n. gospodarz kl. II b, uczył języka polskiego w kl. II ab i jęz. niemieckiego w kl. II ab, — tygodniowo godzin 16.
17. Kulas Antoni, egz. z. n. gospodarz kl. IV a, uczył języka łacińskiego w kl. IVac i VI b — tygodniowo godzin 17.
18. Kupczyński Mieczysław egz. z. n., opiekun orkiestry szkolnej, uczył historyi w kl. I ab, III abc, IV c, geografii I ab, III abc — tygodniowo godzin 22.
19. Lohn Andrzej, egz. z. n. gospodarz kl. VII, uczył historyi w VI b, VII i geografii w kl. II ab, IV abc, VI b, VII — tygodniowo godzin 21.
20. Michoński Stefan, z. n. gospodarz kl. I b, uczył jęz. ła-

cińskiego w kl. I b, niemieckiego w kl. IV ab, V b, — tygodniowo godzin 18.

21. Nikodym Otton, egz. z. n., gospodarz kl. VI b, uczył matematyki w kl. IV a, V ab, VI ab, VII, geom. wykreślnej w kl. V ab, — tygodniowo godzin 19.
22. Oświecimski Bronisław, z. n., gospodarz kl. IV c, uczył matematyki w kl. I b. IV bc, fizyki w IV abc — tygodniowo godzin 18.
23. Patoń Stanisław, egz. z. n., gospodarz kl. VI a, uczył języka łacińskiego w kl. II a, III b i VI a, historyi w II a, — tygodniowo godzin 19.
24. Ks. Rychlicki Józef. dr. teol., wikaryusz kościoła akademickiego św. Anny, egz. z. n. uczył religii rz.-kat. w kl. I ab, II ab, IV abc, — tygodniowo godzin 14.
25. Stobiecki Stanisław, egz. z. n. na urlopie, pełni obowiązki inspektora okręgowego szkolnego w Nowym Sączu.
26. Wróblewski Kazimierz, egz. z. n., gospodarz kl. III b, uczył języka niemieckiego w kl. I b, III abc, i IV c, — tygodniowo godzin 21.
27. Wójtow Antoni, egz. z. n., asystent nauki rysunków, asystował przy nauce rysunku kl. I — IV, — tygodniowo godzin 22.

B) Z zakładów obcych:

28. Pępkowski Karol, nauczyciel c. k. szkoły realnej II. w Krakowie, uczył geometryi wykreślnej w kl. VI ab, — tygodniowo godzin 4.
29. Pszon Stanisław, profesor c. k. szkoły realnej w Żywcu, uczył języka francuskiego w kl. IV abc, V ab, VI ab, VII. — tygodniowo godzin 24.
30. Sokołowski Bolesław, egz. z. n., c. k. gimnazyum V. w Krakowie, uczył jęz. łacińskiego w kl. II b i jęz. polskiego w kl. III c, — tygodniowo godzin 9.
31. Wiśniowiecki Maksymilian, c. k. profesor w r. VIII. gimnazyum VII we Lwowie, uczył jęz. łacińskiego w kl. I a i historyi w II b, — tygodniowo godzin 8, (zniżka).
32. Schmelkes Samuel, dr. fil. z. n. filii c. k. gimnazyum św. Jacka, uczył religii mojżeszowej w 12 oddziałach po 1 godz. tygodniowo, — razem godzin 12.

b) Dla nauki nadobowiązkowej.

1. Dąbrowski Mieczysław, j. w., uczył rysunku w klasach wyższych w 1 oddziale, tygodniowo godzin 2.
2. Koch Władysław, j. w., uczył stenografii w dwu oddziałach, tygodniowo godzin 4.
3. Czechowski Dymitr, c. k. radca szkolny, profesor c. k.

gimnazyum III. w Krakowie, uczył języka ruskiego w 3 oddziałach, tygodniowo godzin 6.

4. Garbusiński Kazimierz, organista kościoła akad. św. Anny, uczył śpiewu chóralnego w 2 oddziałach po 2 godz. tygodniowo i kierował chórem.
5. Tesařik Jan, c. k. sierżant, uczył muzyki instrumentalnej, tygodniowo godzin 4.

(Naukę opłacali uczniowie sami ze składek miesięcznych).

c) Członkowie grona nauczycielskiego pełniący służbę wojskową:

1. Kraft Kamil, dr. med., profesor w r. VIII. pełnił służbę lekarską w pospolitem ruszeniu jako lekarz starszy przy szpitalu fortecznym od początku wojny.
2. Pryziński Jan, profesor, porucznik kawaleryi legionów polskich (6. szwadronu), odznaczony „signum laudis“, pełnił służbę od początku wojny.
5. Przychocki Gustaw, dr. fil., profesor, docent Uniw. Jagiell. c. i k. porucznik 10. dywizyi artyleryi konnej, odznaczony dwukrotnie Najwyższem pochwalnem uznaniem (czyli bronzowe i srebrne signum laudis) „za waleczne zachowanie się i znakomitą służbę w obec nieprzyjaciela“; służy od początku wojny.
4. Kot Stanisław, dr. fil., profesor, służy od początku wojny w legionach polskich.
5. Wędkiewicz Stanisław, dr. fil. nauczyciel, służy od początku wojny w legionach polskich.
6. Plezia Jakób, z. n., c. k. podporucznik w 56 p. p., odznaczony signum laudis, służy od początku wojny i był ranny w bitwie pod Krakowcem.
6. Kłosowski Władysław, z. n., c. k. porucznik, pełni służbę w Bośnii.

II. ZMIANY W GRONIE NAUCZYCIELSKIEM.

1. C. k. Ministeryum wyznań i oświaty nadało:

rangę VII, prof. Drowi Ludwikowi Boratyńskiemu (MW i O z d. 28 grudnia 1915, l. 35813,— Rskr. z 26 stycznia 1916, l. 1/IV kr.).

a rangę VIII. prof. Drowi Kamilowi Kraftowi (d. 20 września 1915, l. 111/Pr.).

2. C. k. Rada Szkolna *zamianowała:*

a) zast. nauczycieli w tutejszym zakładzie:

1. Kulasa Antoniego. egz. kand. st. naucz. (rozp. z 14 września 1915, l. 20,247/IV Kr.).
2. Płoszewskiego Leona, kand. st. naucz. (rozp. z 13 września 1915, l. 18,862/IV Kr.).

3. *Przeniosła*

1. Oświecimskiego Bronisława, z. n. gimnazyum III, (d. 30 paźdz. 1915, l. 23,292/IV kr.). do tutej. zakładu,
2. a Płoszowskiego Leona, z. n. tut. zakładu do c. k. szkoły realnej w Żywcu, (d. 4 marca 1916, l. 4,843/IV kr.).

4. *Przydzieliła do służby* w tut. zakładzie:

1. Wiśniowieckiego Maksymiliana, c. k. profesorowi gimnazyum VII. we Lwowie, (d. 13 września 1915, l. 19,503/IV kr.).
2. Pszona Stanisława, c. k. profesora szkoły realnej w Żywcu, (d. 31 marca 1916. l. 2776/IV kr.).

5. Przyznała *dodatki pięcioletnie:*

1. Prof. Ziobrowskiemu Stanisławowi, dodatek piąty, (d. 13 sierpnia 1915, l. 16111/IV kr.).
2. Prof. Pryzińskiemu Janowi, dodatek drugi, (d. 7. lutego 1916, l. 2072/IV kr.).
3. Prof. D-rowi Kotowi Stanisławowi, dodatek pierwszy, (d. 16 listopada 1915, l. 26,834/IV kr.

6. Zniżyła obowiązkową liczbę godzin do połowy:

1. Prof. Romanowi Gutwińskiemu, celem kierownictwa gimnazyum żeńskiem im. król. Jadwigi (dnia 31 sierpnia 1915).
2. Prof. Stanisławowi Ziobrowskiemu, dla poratowania zdrowia w półr. 1. (d. 30 paźdz. l. 24,596/IV kr.).
3. Prof. Maksymlianowi Wiśniowieckiemu, dla poratowania zdrowia w półr. 2. (d. 8 lutego 1916, l. 1,638/IV kr.).

Zezwoliła, aby:

1. P. Antoni Wójtow, asystent przy nauce rysunku filii c. k. gimnazyum św. Jacka, objął większą część godzin asystentury w naszym zakładzie, (d. 27 września 1915, l. 20,866/IV kr.).

2. P. Sokołowski Bolesław, egz. z. n. c. k. gimnazyum V. w Krakowie na czas potrzeby uczył w pewnej liczbie godzin zastępczo za prof. Wiśniowiechiego, (d. 8. lntego 1916, l. 1,638/IV hr.).

III. PLAN NAUKI.

PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE.

(Plan oparty na rozp. c. k. Rady Szkolnej z dnia 21. kwietnia 1910, l. 17525 i 21. lipca 1913, l. 10086).

KLASA I.

Religia, (2 godz. tyg.). Katechizm z objaśnieniami liturgicznemi.

Język polski, (3 godz. tyg.). Gramatyka: Nauka o zdaniu pojedynczem ze składnią zgody. Elementarna nauka o zdaniu złożonem (z uwzględniemiem potrzeb nauki języka łacińskiego). Ogólne zasady pisowni. Ważniejsze znaki pisarskie. Powtarzanie i utrwalanie wiadomości gramatycznych, wymaganych przy egzaminie wstępnym (zwłaszcza przy poprawianiu zdań).

Lektura: Płynne, poprawne, wyraźne i rozumne czytanie wzorów poezyi i prozy według Wypisów. Objaśnianie rzeczy przeczytanych, swobodne ich odtwarzanie, streszczanie i omawianie dla ćwiczenia się w ustnem używaniu języka.

Deklamacya: Należyte wygłaszanie z pamięci pięknych lecz niezbyt długich utworów poetycznych, wyjątkowo także mniejszych prozaicznych.

Cwiczenia w mówieniu: Obok rozbioru ustępów w szkole przerabianych i deklamacyi także powtarzanie powiastek za nauczycielem, jakoteż opowiadanie zdarzeń z własnego życia uczniów.

Wypracowania piśmienne: W półroczu 6 zadań szkolnych, 3 domowe. Rodzaje zadań: Opowiadania sprawozdawcze ze stopniowaniem trudności. Nadto w razie potrzeby ćwiczenia szkolne dla nabycia wprawy w opowiadaniu i stosowaniu prawideł pisowni.

Jezyk łaciński, (6 godz. tyg.). Nauka o formach t. j. pięć prawi-

dłowych deklinacyi; przymiotniki, przysłówki i ich stopniowanie, najważniejsze zaimki, niezbędne liczebniki główne i porządkowe, cztery prawidłowe konjugacye, kilka ważniejszych przyimków i spójników.

Od drugiej połowy listopada co 14 dni jedno zadanie szkolne (compositio).

Język niemiecki, (5 godz. tygod.). Czytanie, uczenie się na pamięć słów, zwrotów i całych ustępów; zdawanie sprawy z ustępów, retrowersye, rozmówki. Znajomość odmian prawidłowych i zasad składni; ćwiczenia ortograficzne.

Co 10 dni zadanie szkolne.

Dzieje ojczyste, (2 godz. tyg.). Najważniejsze podania, osobistości i zdarzenia z historyi polskiej.

Geografia, (2 godz. tyg.). Zasadnicze pojęcia geograficzne. Oryentowanie się w okolicy i na mapie. Globus. Formy lądu i wód i rozdział ich na ziemi. Położenie państw i miast. Próby rysowania najprostszych przedmiotów geograficznych.

Matematyka, (3 godz. tyg.). Arytmetyka: Cztery działania głównemi liczbami całkowitemi. Liczby rzymskie. Monety, miary i wagi krajowe. Liczby dziesiętne i ułamki dziesiętne. Geometrya: Formy geometryczne proste (sześcian, kula). Pomiar i rysowanie przedmiotów z otoczenia. Poznanie własności najprostszych utworów przestrzennych (trójkąty, kwadrat, prostokąt, sześcian, słup).

Zadania szkolne: w półroczu 3.

Nauka o przyrodzie, (2 godz. tygodn.). Świat zwierzęcy (ssaki i ptaki) i świat roślinny (rośliny nasienne) u uwzględnieniem biologicznych stosunków najprostszych.

Rysunki, (2 godz. tyg.). Linie mechaniczne (kołowa, owalna, ślimacznica, pętlica i t. d.), ornament geometryczny i ornament klasyczny na podstawie wzorów. Rysowanie z natury przedmiotów płaskich i malowanie ich jedną farbą. (Sylwety liści, piór, motyli). Komponowanie ornamentu geometrycznego i ćwiczenie w dobieraniu barw.

Kaligrafia, (1 godz. tygodn.). Pismo łacińskie, co trzy tygodnie niemieckie.

KLASA II.

Religia, (2 godz. tyg.). jak w klasie I.

Język polski, (4 godz. tyg.). Gramatyka: Systematyczna nauka o odmianie imienia z uwzględnieniem wiadomości z głosowni i etymologii, niezbędnych do objaśnienia form fleksyjnych. Części mowy nieodmienne. Składnia rządu.

Lektura, deklamacya. Ćwiczenia w mówieniu i wypracowania piśmienne: jak w klasie I.

Rodzaje zadań: Opowiadania sprawozdawcze ze zmianą następstwa wydarzeń, przedstawionych we wzorze czytanym lub opowiadanym, albo zmianą okoliczności, we wzorze podanych. Wypełnianie szkiców opowiadań. Opowiadania wolne. Próby opisów. Nadto ćwiczenia szkolne jak w klasie I, zwłaszcza dla wprawy w nowych formach przedstawiania.

Język łaciński, (6 godz. tyg.). Uzupełnienie nauki o formach prawidłowych; najważniejsze nieprawidłowości deklinacyi, rodzaju i konjugacyi. Rozszerzenie prawideł składni przez pytanie zawisłe, acc. c. inf. i zwyklejsze zjawiska ze składni imiesłowowej.

Co dni 14 zadanie szkolne (compositio) na $^1/_2$ godz. do 3 kwadransy.

Język niemiecki, (4 godz. tyg.). Zdawanie sprawy z treści czytanych ustępów na zadane pytania; retrowersya, rozmówki, uczenie się na pamięć słów, zwrotów i całych ustępów. Powtórzenie odmiany regularnej, poznanie najważniejszych wyjątków.

Co dni 14 wypracowanie piśmienne, naprzemian szkolne i domowe.

Dzieje powszechne (2 godz. tyg.). Najbardziej zajmujące podania i najwybitniejsze osobistości i zdarzenia z historyi starożytnej, ze szczególnem uwzględnieniem Grecyi i Rzymu.

Geografia, (2 godz. tyg.). Zasadnicze pojęcia geograficzne przeniesione na miejscowości pod inną szerokością geograficzną. Kulistość i wielkość ziemi. Pogłębienie nauki o globusie. Geografia Azyi, Afryki i Europy południowej wraz z Brytanią. — Rysowanie prostych szkiców map.

Matematyka, (3 godz. tyg.). Arytmetyka: Miara (podzielnik) i wielokrotność, czynniki pierwsze. Cztery działania ułamkami: zmiana pospolitych na dziesiętne i naodwrót. Wielkości proporcyonalne w rachunku zapomocą wnioskowania. Ćwiczenia w rachowaniu mianowanemi liczbami dziesiętnemi. Najprostsze przykłady z rachunku przykładu prostego.

Geometrya: Symetrya utworów bryłowych i płaskich. Poznanie elementów, wystarczających do określenia figury płaskiej zapomocą konstrukcyi. Pomiary w sali szkolnej, według możności i w polu. Trójkąty, czworoboki, ostrosłupy, walce i stożki. Kule (w zastosowaniu do potrzeb geografii). Zmienność utworów.

Nauka o przyrodzie, (2 godz. tyg.). Świat zwierzęcy (dopełnienie kręgowych, bezkręgowe) i sposób jego życia: podział świata zwierzęcego. — Świat roślinny (jawnokwiatowe i kilka skrytokwiatowych), sposób życia, podział.

Rysunki, (3 godz. tyg.) Rysunek przedmiotów martwych i pro-

stych, przedmiotów natury żywej pojedynczo lub w grupach. Ciąg dalszy ćwiczeń z zakresu rysunku płaskiego.

KLASA III.

Religia. (2 godz. tyg.). Liturgika a w półroczu 2. historya Starego Zakonu.

Język polski, (3 godz. tyg.). Gramatyka: Systematyczna nauka o odmianie czasownika z uwzględnieniem wiadomości z głosowni i etymologii, niezbędnych do wyjaśnienia form fleksyjnych. Składnia czasownika.

Lektura: Jak w klasie I., połączona z dokładniejszem wnikaniem w związek i następstwo myśli (dysponowanie).

Dla kształcenia poczucia językowego zwracanie uwagi na piękniejsze zwroty i wyrażenia językowe, na homoniny, synonimy, wyrazy obce i przyswojone. Krótkie wiadomości o życiu celniejszych pisarzy; przypominanie ich dzieł (względnie wyjątków z ich dzieł) poznanych w klasach poprzednich.

Deklamacya: Jak w klasie I., lecz wybrane utwory mogą być dłuższe.

Ćwiczenia w mówieniu: Krótkie, przygotowane, czasem także nieprzygotowane opowiadania, streszczenia, sprawozdania z lektury lub zdarzeń z własnego życia.

Wypracowania piśmienne: W półr. szkolnych 4, domowe 2. Rodzaje zadań: Opisy różnego rodzaju, streszczenia, naśladowanie bajek, dyspozycye, wolne stylistyczne opracowania lektury łacińskiej. Nadto ćwiczenia szkolne jak w kl. II.

Język łaciński, (6 godz. tygodn.). Gramatyka (3 godz.). Nauka o zdaniu: zdanie pojedyncze. Głównym przedmiotem nauki jest imię i przyimek. Lektura: Z Korn. Neposa czytano żywoty: Arystydesa, Cymona, Miltyadesa, Temistoklesa, Epaminodasa, Pelopidasa i Agesilausa.

Wypracowania piśmienne: 6 zadań szkolnych (compositiones) w półroczu, (czas wypracowania: godzina cała).

Język niemiecki, (4 godz. tyg.). Swobodniejsza reprodukcya czytanych ustępów z uwzglednieniem synonimów; uczenie się na pamięć. — Systematyczna gramatyka nauki o formaach i składni rządu.

Wypracowania piśm.: w półr. 4 szkolne, 3 domowe.

Historya, (2 godz. tyg.). Opowiadania z historyi monarchii austryacko-węgier. w związku z historyą powszechną.

Geografia, (2 godz. tyg.). Kraje Europy nieomówione w kl. II. (prócz mon. austryacko-węgierskiej). Geografia Ameryki

i Australii ze szczególnem uwzględnieniem stosunków klimatycznych. Szkicowanie map.

Matematyka, (3 godz. tyg.). Początki arytmetyki ogólnej; wyrażenie prawideł rachowania słowami i literami, najprostsze przekształcenia, ćwiczenia w podstawianiu. Liczby ujemne w zastosowaniu najprostszem.

Geometrya: Związki między powierzchniami, objętość graniastosłupów prostych i odpowiednich walców. Pomiary i porównania na przedmiotach w izbie szkolnej, a podług możności i w polu. Twierdzenie Pytagorasa; ostrosłup, kula (powierzchnia i objętość).

Połączenie arytmetyki i geometryi: Graficzne przedstawienie czterech działań rachunkowych na odcinkach, prostokątach i sześcianach. Wyciąganie pierwiastka kwadratowego i sześciennego w związku z obliczeniami z planimetryi i stereometryi. Działania skrócone. Pojmowanie funkcyi: zmienność długości, powierzchni, objętości figur i utworów przestrzennych, zależnie od pierwszej, drugiej i trzeciej potęgi, drugiego i trzeciego pierwiastka elementów określających. Najprostsze równania.

Fizyka, (2 godzin tyg.). Mechanika. Ciecze. Gazy. Akustyka. Optyka.

Rysunki, (3 godz. tyg.). Rysowanie i malowanie akwarelą martwej natury (owoców, kwiatów, barwnych naczyń, motyli, owadów itd.). Rysowanie w perspektywie prostej i skośnej form graniastych i okrągłych. Kompozycye ornamentu geometrycznego.

KLASA IV.

Religia, (2 godz. tyg.). Historya Zakonu Nowego.

Język polski, (3 godz. tyg.). Gramatyka: Systematyczna nauka o zdaniu złożonem i okresie. O szyku wyrazów w zdaniu i zdań w okresie. Nauka o wierszu.

Lektura: a) szkolna: czytanie wzorów prozy i poezyi według Wypisów ze szczególnem uwzględnieniem łatwiejszej epiki nowszej w mowie wiązanej i niewiązanej i łatwych rozprawek z rozmaitych dziedzin wiedzy. W drugiem półroczu „Pan Tadeusz“; b) domowa: Ogniem i mieczem.

Pierwsze próby charakterystyki tych rodzajów prozy i poezyi, które już uczniom są znane z większej liczby wzorów i których odrębny charakter wyraźnie się uwydatnia. Najważniejsze wiadomości ze stylistyki. — Kształcenie poczucia językowego jak w kl. III.

Deklamacya, Ćwiczenia w mówieniu, Wypracowania piśmienne: jak w klasie III.

Rodzaje zadań: streszczenia, sprawozdania, opisy obrazowe, rozprawki, charakterystyki w związku z nauką szkolną, opowiadania przykładów dla stwierdzenia prawd zawartych w przysłowiach, listy.

Język łaciński, (6 godzin tygod.). Gramatyka: (3 godz.). Nauka o zdaniu: zdanie pojedyncze i złożone. Składnia czasownika i następstwo czasów. Spójniki, — Lektura 3 godz.). Cezara Com. d. b. gal. ks. I. (w wyjątkach) II, VI, (w wyjąt.), VII. (w wyjąt.).

Wypr. piśmienne: jak w kl. III.

Język francuski, (3 godz. tyg.). Nauka czytania; memorowanie słówek, zwrotów i zdań; retrowersya i rozmówki.

Najważniejsze prawidła odmian regularnych (rodzajnika, rzeczownika, przymiotnika, zaimka). Słowa posiłkowe; główne zasady konjugacyi regularnej; tworzenie najważntejszych czasów złożonych.

Wypracowanie piśmienne: co 10 dni dyktat lub wypr. szkolne.

Język niemiecki, (4 godz. tyg.). Reprodukcya jak w kl. III. Uczenie się na pamięć. Systematyczna gramatyka w zakresie nauki o zdaniu i uzupełnienie składni rządu.

Wypr. piśmienne: jak w kl. III.

Historya, (2 g. tyg.). Historya starożytności, szczególnie historya Grecyi i Rzymu do wojen punickich.

Geografia, (2 g. tyg.). Geografia monarchii austryacko-węgierskiej pod względem fizycznym i politycznym. z dokładniejszem uwzględnieniem płodów poszczególnych krajów, oraz zatrudnienia, handlu i kultury każdego narodu (bez osobnego traktowania statystyki).

Ćwiczenia w rysowaniu prostych szkieów map:

Matematyka, (3 g. tyg.). Arytmetyka ogólna: Wyjaśnienie prawideł działań, tudzież ich związku, ćwiczenie się w nich zapomocą przekształcań, a zwłaszcza przez rozwiązywanie równań i ich sprawdzanie przez podstawianie (liczbowych i algebraicznych) wyników w równania początkowe. Dla ćwiczenia w myśleniu funkcyami wskazanie zmienności wyników przy zmianie elementów rachunku. Miara, wielokrotność, ułamki; równania stopnia pierwszego o jednej lub kilku niewiadomych; stosunki; proporcye; czyste równania stopnia drugiego, o ile ich potrzeba w nauce planimetryi. Graficzne przedstawienie funkcyi liniowej i jej zastosowanie przy rozwiązywaniu równań stopnia pierwszego. Planimetrya: Powtórzenie i pogłębienie poprzedniego materyału z planimetryi wraz z wyjaśnfeniem na charakterystycznych przykładach sposobu definiowania i dowodzenia metodą Euklidesa i grupowanie reszty materyału, o ile możności,

w formie zadań. Rozwiązywanie zadań konstrukcyjnych według różnych metod (także zapowocą konstrukcyi wyrażeń algebraicznych) z wykluczeniem wszystkich zadań, które się dają rozwiązać tylko przy pomocy szczególnych forteli. Zadania rachunkowe w naturalnym związku z resztą materyału nauki.

Wypr. piśmienne: w półroczu 3 szkolne.

Fizyka, (3 godz. tyg.). W półr. I. fizyka, w półr. II. chemia i mineralogia). Ciepło. Magnetyzm. Elektryczność. Zebranie i powtórzenie nauki o zjawiskach niebieskich.

Chemia: Skład powietrza. Pierwiastki, mieszaniny, związki. Synteza, analiza, podstawienie, redukcya... Elektroliza. Zasady, kwasy, sole; kilka pierwiastków i najważniejszych związków. Istotne znamiona ciał organicznych.

W ciągłej łączności z nauką chemii opis najważniejszych minerałów i skał, oparty na obserwacyi, na końcu krótkie zebranie materyału mineralogii.

Rysunki, (2 godz. tyg.). Rysowanie i malowanie natury żywej i martwej. Zdobienie płaszczyzn — stylizowanie. Rysowanie ornamentów gipsowych z uwzględnieniem historyi stylów.

KLASA V.

Religia, (2 godz. tyg.). Nauka wiary ogólna.

Język polski, (3 g. tyg.). Gramatyka: Powtórzenie i uzupełnienie głosowni i etymologii z uwzględnieniem historycznego rozwoju języka. Uzupełnienie nauki o wierszu.

Lektura: a) szkolna: Czytanie wzorów poezyi i prozy według wypisów ze szczególnem uwzględnieniem łatwych rozprawek z rozmaitych gałęzi wiedzy, jak w klasie IV. i łatwiejszych utworów poezyi lirycznej (ludowej i artystycznej). W półroczu II. jedna komedya Fredry i jeden dramat Szekspira; b) domowa: Potop. Pan Wołodyjowski (w półr. I.); jeden dramat polski (w półr. II).

Poetyka i stylistyka w dalszym ciągu jak w kl. IV.

Kształceine poczucia językowego jak w kl. III i IV.

Deklamacya: Jak w klasie III. z uwzględnieniem dyalogów.

Ćwiczenia w mówieniu: jak w klasie III.

Wypracowania piśmienne: W półr. 3 szkolne: 2 domowe. Rodzaj zadań: jak w klasie IV. Prócz tego, zwięzłe streszczanie dłuższych ustępów lub rozpraw, szkice historyczne i geograficzne, podawanie toku myśli, zawartych w utworach trudniejszych, opisy i obrazy sytuacyi, zjawisk,

okolic i t. p., porównania przedmiotów, osób zdarzeń, dzieł sztuki i t. p.; przekłady z języków starożytnych.

Język łaciński, (6 g. tyg.). Lektura (5 godz.). W półroczu I. wybór z Owidyusza. Najważniejsze prawidła z zakresu prozodyi. W 1 godz. tygodniowo ciąg dalszy lektury prozaicznej z kl. IV., w półr. II. lektura Liwiusza Ks. XXI 1—55.

Nauka gramatyki i stylistyki (1 godz. tygod.). Piśmienne i ustne ćwiczenia, uwagi i pouczenia stylistyczne.

W każdem półroczu po 5 zadań szkolnych (compositiones) ostatnie — to tłumaczenie z jęz. łać. na polski.

Język niemiecki, Gramatyka: Uzupełnianie i pogłębienie wiadomości gramatycznych, przeważnie przy poprawianiu wypracowań piśmiennych.

Lektura: Proza opowiadająca i naukowa, poezya epicka (ballady) i liryka.

Ćwiczenia w ustnem wyrażaniu myśli na podstawie lektury w każdej godzinie; nadto ćwiczenia na podstawie poglądu (obrazy, przyroda) i zdarzeń z życia codziennego.

Wypracowania piśmienne: Co 3 tygodnie zadanie domowe lub szkolne naprzemian. (Reprodukcye, streszczanie, opowiadania i opisy, tłumaczenie z języka polskiego na niemiecki).

Język francuski, (3 godz. tyg.). Zdawanie sprawy z czytanych ustępów, dłuższe rozmówki; memorowanie słówek, zwrotów i całych ustępów. Powtórzenie i uzupełnienie odmian regularnych (przymiotnika, liczebnika, zaimka); nauka o przysłówku i przyimku; najzwyklejsze czasowniki nieregularne.

Co miesiąc 2 zadania.

Historya powszechna, (3 g. tyg.). Dokończenie historyi Rzymu. Historya wieków średnich.

Geografia, (1 godz. tygod. w półr. 2.). Powtórzenie i pogłębienie geografii Europy południowej i Francyi. Rzut oka na Azyę i Afrykę.

Matematyka, (3 godz. tyg.). Dalszy ciąg rozwiązywania równań stopnia I. z rozmaitych dziedzin. Potęgi i pierwiastki. Stereometrya: Rzuty ukośne najpospolitszych brył, rzut poziomy i pionowy zwyczajnych utworów przestrzennych z poględu. Pojęcia i prawa położenia prostych i płaszczyzn; obliczenie powierzchni i objętości graniastosłupów (walców), ostrosłupów (stożków) kuli, oraz płaszczyzn i brył powstałych z ich przecięcia.

Geometrya wykreślna, (2 g. tyg.). Rysowanie z poglądu rzutu poziomego i pionowego prostych brył względem płaszczyzn rzutowych; ustalenie geometryczne pojęć rzutu poziomego i pionowego punktu, linii itd. Główne twierdzenia, tyczące

się rzutów punktu. Wykreślanie brył graniastych w położeniach otrzymanych wskutek obrotu. Rysowanie tych brył w rzucie bocznym i ukośnym.

Konstrukcya punktów przebicia płaszczyzn prostemi, krawędzi, przecięcia płaszczyzn i figur, powstałych przez przecięcie brył graniastych płaszczyznami. Konstrukcya cieniów brył graniastych przy oświetleniu równoległem.

Rozwiązywanie najważniejszych zagadnień zasadniczych w związku z przedstawieniem brył. Rysowanie siatek.

Nauka o przyrodzie. W półr. I. Nauka o minerałach i najpospolitszych skałach; w półr. II. Botanika z zarysem anatomii i fizyologii roślin.

KLASA VI.

Religia, (2 godz. tyg.). Nauka wiary szczegółowa.

Język polski, 3 godz. tyg.). Czytanie i dokładny rozbiór najważniejszych pomników prozy i poezyi w całości lub w wyjątkach, od początków piśmiennictwa do wystąpienia Mickiewicza. Uzupełnianie lekturą domową.

W związku z lekturą pogląd na rozwój literatury ze stanowiska czysto historycznego na tle dziejów kultury narodu.

Przy czytaniu najdawniejszych pomników zwracanie uwagi na historyczny rozwój języka z uwzględnieniem mowy dzisiejszej.

Swobodne zdawanie sprawy z lektury i zdarzeń z życia. W miarę uznania nauczyciela deklamacya według wyboru uczniów.

Wypracowania piśmienne jak w kl. V.

Język łaciński, (5 godz. tyg.). Lektura (4 god.). Sallustyusza Wojna Jugurtyńska, i jedna mowa Cycerona przeciw Katylinie; Wergiliusza Eneida ks. I. nadto wybór z Sielanek i Georgik.

Nauka gramatyki i stylistyki oraz wypracowania szkolne jak w kl. V.

Język niemiecki, Gramatyka jak w kl. V.

Lektura prozaiczna jak w kl. V. Poezya epicka i liryczna. Łatwiejsze utwory dramatyczne. Memorowanie jak w kl. V. Obowiązkowa lektura domowa jak w kl. V., oprócz tego dłuższe opowiadania i łatwiejsze komedye.

Ćwiczenia w ustnem wyrażaniu myśli, poetyka i stylistyka przy sposobności lektury i na podstawie wiadomości pozyskanych w nauce języka ojczystego.

Podawanie wiadomości literackich w związku z lekturą, opowiadania z życia najwybitniejszych autorów.

Wypracowania piśmienne jak w kl. V., nadto tematy

z historyi powszechnej, z zkresu literatury starożytnej, streszczanie scen dramatycznych, stanowiących całość.

Język francuski, (3 godz. tyg.).

Zdawanie sprawy z treści czytanych ustępów, dłuższe rozmówki, próby samodzielnej reprodukcyi, memorowanie zwrotów, zdań i całych ustępów.

Uzupełnienie nauki o odmianach; czasowniki nieregularne, niezupełne i nieosobowe; spójniki. Składnia rządu, składnia czasownika (tryby i czasy).

Wypracowania piśmienne jak w kl. V. Krótkie swobodne opowiadania, przekłady z języka ojczystego na francuski.

Historya, (3 godz. tyg.). Historya nowożytna do rewolucyi francuskiej (wyłącznie).

Geografia, (3 godz. tyg. Belgia, Holandya, Anglia i Europa północna. Rzut oka na Amerykę i Australię.

Matematyka, (3 godz. tyg.). Logarytmy. Równania stopnia drugiego o jednej niewiadomej, najprostsze równania stopni wyższych. Geniometrya i trygonometrya.

Geometrya wykreślna, (2 godz. tyg.). Kreślenie figury płaskiej w rzutach prostopadłych o danym kształcie i oznaczonem położeniu; kreślenie kół, stożków i walców obrotowych, jakoteż brył złożonych z nich w rzucie ukośnym; przekroje płaskie walców i stożków, kul i brył obrotowych, najprostsze konstrukcye cieniów walca, stożka i kuli.

Chemia, (2 godz. tyg.). Chemia nieorganiczna w zarysie.

Historya naturalna, (3 godz. tyg.). Zoologia, a mianowicie somatologia z fizyologią człowieka i hygieną; klasy zwierząt na tle form typowych ze stanowiska morfologiczno-anatomicznego.

KLASA VII.

Religia, (2 godz. tyg.). Etyka katolicka.

Język polski, (3 godz. tyg.). Czytanie i rozbiór arcydzieł literatury polskiej w całości lub wyjątkach od Mickiewicza do połowy w. XIX. Uzupełnienie lekturą domową. Historya literatury i deklamacya jak w kl. VI.

Ćwiczenia w mówieniu: próby mów i rozpraw.

Wypracowania piśmienne jak w kl. VI. Rodzaje zadań: Porównawcze charakterystyki dzieł i postaci, znanych z literatury lub dziejów, tudzież zdarzeń i prądów historycznych; rozbiory utworów literackich, wyjaśnienie pojęć, przysłowi, sentencyi, myśli i t. p., rozprawki o zagadnieniach z różnych dziedzin wiedzy i życia, mowy przygodne; dyalogi.

Język łaciński, (5 godz. tyg.). W półr. 1. Cycerona, or. pro Milone, Laelius.

W półr. 2. Aen. II. VI. i Pliniusza listy w wyborze.

Ćwiczenia w czytaniu i oryentowaniu się w treści łatwiejszych ustępów bez tłumaczenia.

Nauka gramatyki i stylistyki (co 8—14 dni 1 godzina). Stylistyczne ćwiczenie wraz z techniką piśmiennego tłumaczenia z języka łacińskiego.

W każdem półroczu po 5. zadań szkolnych, z nich 2. z języka łacińskiego.

Język francuski, (3 godz. tyg.). Dokończenie nauki gramatyki; zwroty imiesłowowe, zdania przysłówkowe

Czytanie większych ustępów z prozy powieściowej i opisowej; wzory poezyi epickiej i lirycznej; krótkie szkice biograficzne tych autorów, z których dzieł wyjątki się czyta; ćwiczenia ustne. (Nauki udziela się w języku francuskim).

Co 4 tygodnie 1 zadanie szkolne i domowe. Tematy: swobodna reprodukcya czytanych ustępów powieściowych; streszczenie; listy; przekłady na język francuski w ścisłem zastosowaniu do pewnych prawideł składni; przekład dzieł oryginalnych.

Język niemiecki, (4 godz. tyg.). Gramatyka jak w kl. V.

Lektura: Wybór z zakresu poezyi średniowiecznej (w przekładzie nowoniemieckim), łatwiejsze utwory liryckie i epickie Schillera, Goethego i poetów w. XIX., łatwiejsze dramaty Lessinga, Goethego, Schillera, Grillparzera.

Memorowanie. Obowiązkowa lektura domowa z tego samego zakresu, jak lektura szkolna.

Ćwiczenia w ustnem wyrażeniu myśli jak w kl. V.

Poetyka, stylistyka i wiadomości literackie jak w kl. VI.

Wypracowania piśmienne co miesiąc, naprzemian dom. i szkolne.

Tematy wolne na podstawie podanej dyspozycyi, tok myśli czytanych utworów poetycznych, streszczanie scen dramatycznych i całych aktów, charakterystyki osób, tematy z zakresu historyi powszechnej i filologii klasycznej.

Historya, a) (2 godz. tyg.). Ciąg dalszy historyi nowożytnej aż do czasów dzisiejszych.

b) (2 godz. tyg.). Historyi kraju ojczystego ze szczególnem uwzględnieniem historyi kultury.

Geografia, (1 godz. tyg.). Alpy, Szwajcarya, Niemcy i Europa wschodnia. Powtórzenie.

Matematyka, (3 godz. tyg.). Arytmetyka: Szeregi arytmety-

czne i geometryczne (ich zastosowanie zwłaszcza przy obliczaniu procentu składanego) Najprostsze rodzaje permutacyj, waryacyj i kombinacyj. Dwumian Newtona o całkowitych wykładnikach dodatnich. Zasadnicze pojęcie rachunku prawdopodobieństwo.

Geometrya analityczna. Na znanych już graficznych przedstawieniach poszczególnych funkcyj oparte zastosowanie metody analilycznej do linij rzędu pierwszego i drugiego wraz z okolicznościowem przypomnieniem traktowania tych utworów i związków w planimetryi, wyrażanie współczynników kierunkowych linij krzywych zapomocą pochodnej. Przybliżone rozwiązywanie metodami graficznemi równań algebraicznych.

Geologia, (1 godz. tyg.). Stanowisko ziemi we wszechświecie. Poszczególne części kuli ziemskiej (powietrze, woda i skorupa ziemi). Procesy zewnętrzne i wewnętrzne, i powolne przemiany (geologia dynamiczna). Okresy geologiczne w świecie zwierzęcym i roślinnym w ciągu rozwoju ziemi (geologia historyczna).

Fizyka, (3 godz. tyg.). Mechanika. Mechanika ciał ciekłych i lotnych. Nauka o cieple. Ruch falowy. Akustyka.

Chemia, (2 godz. tyg.). Chemia organiczna: Pojęcie związku organicznego i jego składników. Wzory atomistyczne. Oznaczenie ciężaru cząsteczkowego. Wzory empiryczne i rozumowe. Podział połączeń węgla. Ropa, metan, węglowodory i węglowodany, tłuszcze, związki cyanowe.

KLASA VIII [1]).

Religia, (2 godz. tyg.). Historya kościoła katolickiego.

Język polski, (4 godz tyg.). Lektura arcydzieł literatury od połowy w. XIX, do doby współczesnej, uzupełniana lekturą domową podług skłonności uczniów.

Przegląd całego rozwoju literatury, charakterystyki głównych rodzajów poezyi i prozy z uwzględnieniem literatury powszechnej.

Deklamacya jak w kl. VI; ćwiczenia w mówieniu jak w kl. VII.

Wypracowania piśmienne jak w kl. VII.

W półr. 1. szkolne 3, domowe 2; w półr. 2. szkolne 2 domowe 1.

Język łaciński, (5 godz. tyg.). Lektura: Wybór z Tacyta i Horacyusza.

---

[1]) Plan ten będzie obowiązywał dopiero w r. szk. 191$^6/_7$. W r. b. miała kl. VIII. jeszcze plan gimnazyum klasycznego.

Nauka gramatyki i stylistyki, co 8—14 dni jedna godzina jak w kl. VII.

Zadania szkolne: w półr. 1. jak w kl. VII; w półr. 2. trzy zadania szkolne, z tych 2 tłumaczenia z jęz. łacińskiego.

Język francuski, (3 godz. tyg.). Powtarzanie przygodne ważniejszych prawideł gramatycznych. Lektura dłuższych utworów poetycznych (dramatów) i dzieł prozaicznych. Biografia tych autorów, z których dzieł czyta się wyjątki.

Nauka odbywa się w języku francuskim.

Wypracowania piśmienne jak w kl. VII.

Język niemiecki, (4 godz. tyg.). Lektura jak w kl. VII. Nadto Goethego „Iphigenie auf Tauris" Grillparzera „Sapho", Schillera „Wallenstein", Goethego „Faust", dramaty Szekspira w przekładzie niemieckim. Lektura domowa obowiązkowa.

Cwiczenia w ustnem wyrażaniu myśli jak w kl. VII, nadto wolne wykłady. Wypracowania piśmienne, poetyka, stylistyka i wiadomości literackie jak w kl. VII.

Historya, (3 godz. tyg.). Systematyczna historya monarchii austryacko-węgierskiej.

Wiadomości polityczne i społeczne (ustrój i administracya mon. austr.-węg.).

Geografia monarchii austr.-węgierskiej.

Matematyka, (2 godz. tyg.). Zakończenie i powtórzenie nauki szkolnej z całego zakresu. Zastosowanie do różnych dziedzin nauki szkolnej i życia praktycznego.

Wypracowania piśmienne: 3 w półroczu.

Geologia, (1 godz. tyg.). Krótki rys geografii fauny i flory z uwydatnieniem właściwości kraju rodzinnego. Znaczenie geologii dla życia praktycznego (górnictwo, źródła lecznicze, nafta i t. d.). Naturalne pomniki w ojczyźnie.

Fizyka, (4 godz. tyg.). Kosmografia, magnetyzm, elektryczność statyczna, prądy elektryczne, optyka.

Propodeutyka filozoficzna, (3 godz. tyg.). Wstępne pouczenie o swoistym charakterze zjawisk psychicznych. Ogólne zasady logiki. Psychologia empiryczna.

KLASA VIII gimnazyum klasycznego.

1. *Lektura polska*: Słowackiego „Kordyan", „Balladyna", „Lilla Weneda", „Anhelli"; Krasińskiego „Irydyon", „Nieboska", „Przedświt«. Nadto zdawano sprawę z przeczytanych prywatnie dzieł Korzeniowskiego, Kraszewskiego, Prusa, Orze-

szkowej, Żeromskiego, Asnyka, Konopnickiej i Wyspiańskiego.

2. *Lektura łacińska*: W półroczu 1. wybór pieśni Horacego, Satyr 2, Epist. I.
   W półroczu 2. Tacyta Annalium lib. I. 1—15, II. 53—55, 69—74, 82-88, IV. 1—4, 8—10, 38—41, XIV. 52—56, XV. 60—65, XVI. 38—40.
3. *Lektura grecka:* W półroczu 1. Platona Apologia.
   W półroczu 2. Sofoklesa Antygona.
4. *Lektura niemiccka*: Schillera „Jungfrau v. Orleans", „Räuber", „Maria Stuart", Grillparzera „König Ottokars Glück und Ende".

PRZEDMIOTY NADOBOWIĄZKOWE

lub względnie obowiązkowe.

Religia mojżeszowa: Klasa I. Historya biblijna od śmierci Mojżesza. Zasady wiary. Dziesięcioro przykazań. Tłómaczenie modlitw porannych i ważniejszych błogosławieństw.

Klasa II. Historya biblijna od Jozuego do podziału państwa, zasady wiary. O świętach i postach. Tłómaczenie modlitw wieczornych i błogosławieństw.

Klasa III. Historya biblijna od podziału państwa do Nechemiasza. Żywoty proroków. Nazwy, podział i treść pisma św. Najważniejsze przepisy rytualne. Tłómaczenie modlitw na sobotę.

Klasa IV. Historya izraelitów od Nechemiasza do powstania Bar Kochby. Najważniejsze przepisy rytualne. Podział nabożeństwa. Tłómaczenie modlitw na święta.

Klasa V, VI. Wybór ustępów z pięcioksięgu Jezajasza i Jeremiasza. Etyka na podstawie Pirke Abot. Objaśnienia 13 artykułów wiary.

Religia ewangelicka: Pojęcie religii i jej formy. Pojęcie i podział objawienia: Pismo św.: a) Pojęcie, b) Podział, c) Treść poszczególnych ksiąg. d) Poezya hebrajska. Historya Kościoła chrześcijańskiego: a) Od założenia aż do Konstantyna W.; b) Od Konstantyna W. aż do śmierci Karola W.

Język ruski: jako przedmiot względnie obowiązkowy, w trzech oddziałach po 2 godziny tygodniowo.

Oddział I. Nauka czytania i pisania na podstawie czytanki Bohdana Łepkiego. Czytanie z ćwiczeniami w opowiadaniu. Deklamacya. Ćwiczenia w pisaniu, odpisywanie z czytanki później 2 dyktaty miesięczine.

Oddział II. Czytanie z ćwiczeniami w opowiadaniu

i uwagami stylistycznemi na podstawie czytanki dla szkół wydziałowych. Deklamacya. Odmiana imion i czasowników. Zadań piśmiennych 7 na półrocze, opowiadania i streszczenia ustępów czytanych w szkole.

Oddział III. Lektura celniejszych pomników literatury staroruskiej w tłómaczeniu na język ruski nowożytny według wypisów. A. Barwińskiego dla seminaryów nauczycielskich. Na tle lektury pogląd na piśmiennictwo rusko-ukraińskie począwszy od Kotlarewskiego. Wypracowania stylistyczne, 5 na półrocze, przeważnie szkolne.

Śpiew: w 2 oddziałach po 2 godziny tygodniowo. Oddział I.: Próba głosu, system liniowy, alfabet muzyczny, klucze i ich znaczenie w muzyce. Ćwiczenia głosu na podstawie sekund, tercyi i t. d. aż do oktawy. Gamy krzyżowe i bemolowe, ich skład wewnętrzny. Gamy molowe, krzyżowe, i bemolowe, porównanie ich z durowemi. Stopniowe śpiewanie jedno- dwu- i trzygłosowych pieśni kościelnych i świeckich. Oddział II. Cwiczenia i modelowanie w śpiewie. Praktyczne ćwiczenia w wykonaniu trzech- i czterogłosowych mszy i pieśni kościelnych, oraz pieśni świeckich polskich i obcych kompozytorów.

Stenografia: w 2 oddziałach po 2 godz. tygodniowo. Oddział I. Zasady stenografii. Alfabet. Uzupełnienie alfabetu. Symbolika samogłosek. Ćwiczenia. Oddział II. Jak wyżej, nadto zrostki, zlewy, znaczniki, ćwiczenia i pisanie podług dyktatów.

IV. TEMATY

DO WYPRACOWAŃ PIŚMIENNYCH.

a) z języka polskiego.

KLASA V^a^.

1. (szk.). Myśli i uczucia Mickiewicza w wierszu: „O czem tu dumać...“
2. (dom.). Tło historyczne w powieści Sienkiewieza „Ogniem i mieczem“.
3. (szk.). Wesele chłopskie a wesele szlacheckie (według Reymonta i Orzeszkowej). — Porównanie.
4. (dom.). Igrzyska greckie a turnieje wieków średnich.

5. (szk.). Białowieża i jej mieszkańcy (według Sienkiewicza: „Z puszczy białowieskiej").
6. (dom.). „Polonia" Grottgera (opisać i objaśnić obrazek dowolnie obrany).
7. (szk.). Jak pojmuje miłość ojczyzny Libelt w swej rozprawie „O miłości ojczyzny".
8. (dom.). Zwiedzić dowolnie obrany warsztat rzemieślniczy (opis i spostrzeżenia).
9. (szk.). Komiczność sytuacyi w „Zemście" Fredry.
10. (szk.). W jaki sposób stara się Lady Makbeth skłonić swego męża do spełnienia zbrodni? (Według Makbetha Szekspira).

KLASA V[b].

1. (szk.). W jakich okolicznościach pisał Mickiewicz „Pana Tadeusza? (według jego listów do Odyńca).
2. (dom.). Bohaterskie czyny Skrzetuskiego w „Ogniem i mieczem" Sienkiewicza.
3. (szk.). Wesele szlacheckie a wesele staropolskie. (Porównanie według Orzeszkowej i Kaczkowskiego).
4. (dom.). Igrzyska greckie a turnieje wieków średnich.
5. (szk.) Mieszkańcy „wyklętego domu" (według Szymańskiego „Wieczór wigilijny na Syberyi").
6. (dom.). „Lituania" Grottgera (opisać i objaśnić obrazek dowolnie obrany).
7. (szk.). Znaczenie języka ojczystego dla narodowości (według Libelta rozprawy „O miłości ojczyzny").
8. (dom.). Zwiedzić dowolnie obrany większy sklep (opis i spostrzeżenia).
9. (szk.). Przebieg sporu między Cześnikiem a Rejentem w „Zemście" Fredry.
10. (szk.). W jaki sposób doszedł Makbet do korony królewskiej? (według „Makbetha" Szekspira).

KLASA VI[a].

1. (szk.). Początki piśmiennictwa w Polsce.
2. (dom.). Poglądy wychowawcze Reja.
3. (szk.). Humanizm, jego istota i znaczenie.
4. (dom.). Obowiązki nasze w chwili obecnej.
5. (szk.). Sprawy polskie w „Odprawie posłów" Kochanowskiego.
6. (szk.). Uzasadnić zdanie: Skarga spełnił ideał kapłana, obywatela i patryoty.
7. (dom.). Sprawozdanie z lektury domowej.

8. (szk.). Zasługi Konarskiego.
9. (dom.). Świat staropolski w „Listopadzie“ Rzewuskiego.
10. (szk.). Wychowanie Doświadczyńskiego (na podst. lektury).

KLASA VI[b].

1. (szk.). Pierwsi kronikarze w Polsce.
2. (dom,). Żywot Janickiego na podstawie wiersza „O sobie samym“...
3. (szk.). Uzasadnić zdanie: „Rej daje nam lepiej poznać Polskę, niż wielu jej dziejopisarzy“.
4. (dom.). Obowiązki nasze w chwili obecnej.
5. (szk.). Pierwiastek osobisty w poezyi Kochanowskiego.
6. (szk.). Skarga na obrazie Matejki „Kazanie sejmowe“.
7. (dom.). Sprawozdanie z lektury domowej.
8. (szk.). Zasługi Konarskiego.
9. (dom.). Bracia Strawińscy w „Listopadzie“ Rzewuskiego.
10. (szk.). Omówić jedną z przeczytanych komedyj Zabłockiego.

KLASA VII.

1. (szk.). Główne cechy i znamiona literatury Polski niepodległej.
2. (dom.). Rozwinąć myśl: „Nie żył ten, po kim piękna nie została pamięć“.
3. (szk.). Ideały młodzieży wileńskiej.
4. (dom.). Wojna a życie nasze.
5. (szk.). Znaczenie Mickiewicza dla narodu.
   albo: Objaśnić znaczenie słów:

   Płomień rozgryzie malowane dzieje,
   Skarby mieczowi spustoszą złodzieje —
   Pieśń ujdzie cało....

6. (szk). Znaczenie dziejowe unii polsko-litewskiej.
7. (dom.). Opisy bitew u poetów romantycznych.
8. (szk.). Fredro jako komedyo pisarz (główne cechy i znamiona).
9. (dom.). Sprawozdanie z lektury domowej.
10. (szk.). Ewolucya duszy Kordyana — albo: Pierwiastek osobisty Słowackiego w „Beniowskim“.

KLASSA VIII,

1. (dom). Rozwinąć i uzasadnić myśl zawartą w zdaniu Kraszewskiego: „Lepsza chata w swoim kraju, niż pałace na obczyźnie“.

2. (szk.). Do wyboru:
   a) Skąd Słowacki wziął treść do „Balladyny“?
   b) Wpływ świata nadzmysłowego na rozwój akcyi w „Balladynie“.
3. szk.). *a)* W jaki sposób przygotowuje Irydyon dzieło zemsty?
   b) Znaczenie kolonizacyi.
4. (dom.). Temat dowolnie obrany.
5. (szk.). *a)* Postać Bartłomieja Chodźki w „Trybunale lubelskim“ Rzewuskiego.
   b) Rozwój powieści polskiej do Kraszewskiego.
6. (szk.). *a)* Rozwinąć myśl w zdaniu Kochanowskiego:
   „A jeźli komu droga otwarta do nieba,
   „Tym, co służą ojczyźnie...“
7, (szk.). *a)* Zasady wychowawcze starego Dęboroga a X. Definitora (według gawędy Syrokomli „Urodzony Jan Dęboróg“).
   b) Konstytucya Księstwa Warszawskiego a Królestwa Polskiego.

b) z języka niemieckiego.

KLASSA V^a^.

1. (szk.). Das klagende Lied (Inhaltsangabe).
2. (dom.). Die Macht der Freundschaft. (Nach Schillers Ballade: „Die Bürgschaft“).
3. (szk.). Andreas Hofers Tod.
4. (dom.) Mein Heimatsort.
5. (szk.). Der Schenk von Limburg (Gedankengang).
6. (dom.). Das griechische Theater — auf Grund der Schullektüre.
7. (szk.). Die Kraniche des Ibykus.
8. (dom.). Es ist zu vergleichen die Grundidee von Schillers „Handschuh“ und „Taucher“.
9. (szk.). „Kanitverstan“.
10. (dom.). „Friedensrichter“.
11. (szk.). Klopstock im Goetheschen Hause.
12. (dom.). „Hauptgewinn“.

KLASA V^b^.

1. (szk.). Des Kaisers neue Kleider — (Eine Nacherzählung).
2. (dom.) Die Idee in der Ballade Schillers „Der Taucher“.
3. (szk.). Die Macht der Freundschaft.
4. (dom.). Karthago vor dem Jahre 149 v. Chr.

5. (dom.). „Die Kraniche des Ibykus“—und „Die Sonne bringt es an den Tag“ — (Ein Vergleich).
6. (szk.). Das attische Theater und die Mittel der szenischen Darstellung.
7. (dom.). Die Charakteristik der Hauptpersonen in Schillers „Taucher“.
8. (szk.). Die Förderung der Einbildungskraft von Goethe durch seine Mutter.
9. (dom.). Robinsons Lebensgeschichte.
10. (szk.). Uebersetzung aus dem Polnischen.
11. (szk.). Die Wiederbelebung des Pompeji und Herculanum in der Phantasie des Dichters.
12. (dom.). Die sibirische Bahn als Verkehrsmittel zwischen Osten und Westen.

KLASA VI[a].

1. (szk.). Die Sage vom Roland.
2. (dom.). Wie wird Parzival zum Gralkönig?
3. (szk.). Zriny's Heldentod
4. (dom.). Die Entstehung des Volksepos.
5. (szk.). Die Exposition in Schiller's „Wilhelm „Tell“.
6. (dom.). Robak's Schuld und Sühne.
7. (dom.). Tells Charakteristik.
8. (szk.). Wie und warum wandern die Vögel?
9. (szk.) Wodurch beweist die Jungfrau von Orleans ihre göttliche Sendung?
10. (dom.). Herder und Goethe in Strassburg.
11. (dom.) Die Charakteristik Johannas d'Arc.
12. (szk.). Die Beichte Reinekes.

KLASA VI[b].

1. (szk.). Gundruns Befreiung.
2. (dom.) Grażynas Heldentod.
3. (szk.). Die Belagerung von Szigeth.
4. (dom.). „Mut zeiget auch der Mameluk.
   „Gehorsam ist des Christen Schmuck“.
5. (szk.). Der Gang der Handlung im I. Aufzug von Schillers „Wilhelm Tell“.
6. (dom.). Dulce et decorum est pro patria mori.
7. (dom.). Wie wurden die Schweizer vom fremden Joch befreit?
8. (szk.). Schillers Flucht aus Stuttgart.
9. (szk.). Die Jugend Johannas d'Arc.
10. (dom.). Goethe in Leipzig.

11. (dom.). Die Bedeutung der Ströme.
12. (szk.). Ćwiczenie gramatyczne (or. obl.).

KLASA VII.

1. (dom.). Welches Ereignis des verflossenen Jahres hat auf mich den tiefsten Eindruck gemacht?
2. (szk.). Siegfrieds Tod (nach der Schullektüre).
3. (dom.). Die politische Lage in Niederlanden (auf Grund der Exposition in Goethes „Egmont").
4. (szk.). Der Dichter im Mittelalter (Ein Kulturbild im Anschluß an die Schullektüre).
5. (dom.). Helden von einst und heute.
6. (szk. Wie sollen wir den Eichendorffschen „Taugenichts" auffassen?
7. (dom.). Warum unternehmen wir Reisen?
8. (szk.). Das Los des Dichters nach den Gedichten Schillers: „Die Teilung der Erde" und „Pegasus im Joche".
9. (dom.). Bürgers „Lenore" und „Ucieczka" von Mickiewicz (Eine Parallele).
10. (szk.). Götz von Berlichingen als Ideal der Jugend zur Zeit Goethes.

KLASA VIII.

1. (dom.). *a)* „Unsterblich macht der Heldentod, der Tod fürs Vaterland" (Gleim).
   b) Wie kann sich in Kriegszeiten auch der Teil der Bevölkerung, der nicht waffenfähig ist, dem Vaterlande nützlich erweisen?
2. (szk.). Worauf beruht die wahre Bildung? (Nach Paulsen).
3. (dom.). Welchen Beruf will ich mir wählen, und welche sind die Beweggründe, die mich dabei leiten?
4. (szk.). Schillers Anschauungen über die Revolution nach seinem „Spaziergang" und „Lied von der Glocke".
5. (dom.). Nach welchen Grundsätzen werde ich in meinem künftigen Leben handeln?
6. (szk.). Welche Veränderungen hat der Mensch im Antlitz der Erde hervorgebracht?
7. (dom.). Welche Dichtungsart spricht am beredtesten zum Herz?
8. (szk.). Die Begründung der Vaterlandsliebe. (Eine entwickelungsgeschichtliche Betrachtung).

V. ZBIORY NAUKOWE*).

1. BIBLIOTEKA NAUCZYCIELSKA.

Zakupiono:

Archiwum Filomatów 5 t.; Zivier, Neuere Geschichte Polens I. tom; Scobel, Geographisches Handbuch 2 t.; Hesse i Doflein, Tierbau u. Tierleben 2 t.; Br. Chlebowski, Dzieła 2 t.; J. Kleiner, Z. Krasiński, Dzieje myśli 2 t.; Th. Zieliński, Cicero im Wandel der Jahrhunderte.

Dary:

Ks. Jan Fijałek, Najstarsze statuty synodalne Krakowa; Encyklopedya polska t. II. (Język polski) 2 części; Ks. Gerard Kowalski, Katalog inkunabułów w Mogile; J. Łoś, Przegląd językowych zabytków staropolskich; Katulus, Poezye (przekład Czubka); Dr. B. Malinowski, Wierzenia pierwotne; O. Halecki, Ostatnie lata Świdrygiełły; St. Kutrzeba i J. Duda, Regestra Thelonei Aquatici Wladislaviensis; St. Mitera, Indywidualność twórcza Skargi; W. Potocki, Moralia I. t.; Anonymi Descriptio Europae; Monografia opactwa Cystersów w Mogile; Monumenta Poloniae Vaticana III. i IV. t.; M. Handelsmann, Rezydenci Napoleońscy w Warszawie; Polskie instruktarze ekonomiczne z końca XVI. i XVIII. w.; Materyały do historyi stosunków kultur. XVI. w.; Sprawozd. Akad. Umiej. Komisyi do badania sztuki; S. Zachorowski, Statuty synodalne Zb. Oleśnickiego; B. Ulanowski, Synod prowincyonalny w Kamieniu; Akad. Umiej. Archiw. Komisyi do badania hist. filozof.; Rozpr. Akad. Umiej. Wydź. hist. filozof. Serya II. t. 32 i 33; Rozpr. Akad. Umiej. Wydź. mat.-przyrod., Serya III. t. 14; J. Tretiak, Boh. J. Zaleski na tułactwie, cz. II.; J. Rybarski, Wartość wymienna jako miara bogactwa; Akad. Umiej. Sprawozd. Komisyi fizyograf. t. 48; Rocznik Akad. Umiej. 1913/4; Materyały i prace komisyi język. Akad. Umiej. t. VII.; T. Kotarbiński, Utylitaryzm w etyce Milla i Spencera; O Halecki, Przyłączenie Podlasia, Wołynia i Kijowszczyzny; K. Krzyształowicz i E. Rosenfeld, Biblioteka hist. lit. polsk. za r. 1908; E. Salwürk, Die Schulle des Willens; K. Muthesius, Die Die Berufsbildung; Ks. F. Gabryl, Psychologia; St. Buszczyński, Zbiorowe wydanie pism t. IV, VI, VII; Le catechisme Social; M. Szyjkowski, Schiller w Polsce; St. Buszczyński i jego testament; O myśliwstwie, koniach i psach łowczych; St. Szymonowicz, Sielanki i inne wiersze polskie; Seb. Petrycy, Horatius Flaccus; M. Kromer, Rozmowy dworzanina z mnichem.

---

*) Wykaz zakupna tegorocznego nie jest zupełny, ponieważ z powodu trudności transportowych wiele książek i mapy dotąd nie nadeszły.

Prenumerowano czasopisma:

Język polski; Przewodnik bibliograficzny; Literar. Centralblatt; Zeitschrift f. Zeichen u. Kunstunterricht; Phisikalische Zeitschrift; Zeitschrift für die österr. Gymnasien; Zeitschrift für das Realschulwesen, Lehrproben und Lehrgänge; Monatshefte für den naturwiss. Untersicht; Neue Jahrbücher f. Philologie und Pädagogik.

BIBLIOTEKA UCZNIÓW.

a) polska.

Zakupiono następujące książki:

Pieśń polska, wyd. Lwów 1915; Pieśni polskie w latach wielkiej wojny, Kraków; Powstanie polskie 3 t.; Korzeniowski, Dzieła t. 12. Dyakowski, Nasz las i jego mieszkańcy; Księga wiadomości pożytecznych; Sienkiewicz, W pustyni i puszczy 2 egz.; Sawa Śpiewnik historyczny; Bougaud, Chrystyanizm i czasy obecne; Łoziński, Prawem i lewem; Szelągowski, Wśród państwa polskiego; Zawiliński, Z kresów polszczyzny; Epos, wyd. Langego 5 t. Z biblioteki Turowskiego dzieł 19 w 35 tomach.

b)

BIBLIOTEKA NIEMIECKA.

Monographien zur Erdkunde „Land u. Leute" 1. Ruge u. Arstal, Norwegen. 2. Haushofer u. Rothpletz, Tirol u. Vorarlberg. 3. Leo Wehrli Die Schweiz. 4. Kerp, Am Rheim. 5. Kaemmel, Rom u. die Campagna. 6. Ruge, Dresden u. die Sächsische Schweiz. 7. Steindorff, Durch die Libysche Wüste. 8. Haas, Neapel, seine Umgebung, Sizilien. 9. Hörstel, Oberitalienische Seen. 10. O. v. Guericka, Die Belagerung Eroberung u. Zerstörung der Stadt Magdeburg 1631. 11. Dr. Otto Pelka, Deutsche Hausmöbel bis z. Anfang des 19 Jh. 12. Dr. Günther Roeder Aus dem Leben vornehner Aegypter von ihnen selbst erzählt. 13. Goldfriedrich u. Fränzel, Ritter Grünembergs Pilgerfahrt ins Heilige Land 1486. 14. Dr. Karl Dietrich, Hofleben in Bysanz. 15. Horst Kohl. Thomas Platter, Ein Lebensbild aus d. Jh. der Reformation. 16. Horst Kohl, Der Feldzug v. 1812. 17. Dr. Hermann Jakob, Der diluvaile Mensch u. seine Zeitgenossen aus d. Tiereeiche. 16. James Cook, Auf unbekannten Meeren. 17. Zahn Ernst, Erno Behaim. 18. Zahn E., Die Frauen von Tamio. 19. 20. Zahn E., Herrgottsfäden. 21. Zahn E., Was das Leben zerbricht. 22. Zahn E., Erzählungen aus d. Bergen. 23. Zahn, Vier Erzählungen aus den Helden d. Alltags. 24. Max Eyth, Der Schneider von Ulm. 25. Max Eyth, Hinter Pflug. u. Schraubstock, Skizzen. 26. Wildenbruch, Die Danaide. 27. Wildenbruch, Kindertränen. 28. Wildenbruch, Das edle Blut. 29.

Karl Schönherr, Glaube u. Heimat. 30. Otto Ernst, Gesund u. frohen Mutes. 31. Müller—Guttenbrume, Der kleine Schwab. 32. Hoffmann, Prinz Eugen, der edle Ritter. 33. Barack, Wilhelm Tell. 34. Grabein, In Tropenluft u. Urwaldnacht. 35. Straaden, Der Depeschenreiter 36. Berthold, Lustige Gymnasialgeschichten. 37. Lagerlöf, Christuslegenden. 38. Leineweber, Die Weisheit auf der Gasse. 39. Richter, Kleines Handbuch der Synonymen. 40. Lemarz, Dichter der deut. Romantik. 41. Schilling, Mit Blitzlicht und Büchse im Zauber aes Elelescho.

2. GABINET FIZYKALNY.

Do gabinetu fizykalnego nabyto w r. szk. 1915/16:

1. Lampę żarową 1/2 watową na 2500 świec do skioptikonu. 2. Zbiór przyrządów do analizy elementarnej ilościowej. 3. Naczynia i preparaty do nauki chemii.

Do zbiorów do nauki psychologii doświadczalnej:

1. Zbiór krążków barwnych do zjawisk i złudzeń wzrokowych. 2. Estesiometr igiełkowy. 3. Ciężarki do zjawisk kinestetycznych. 4. Przyrząd do badania zmysłu temperatury. 5. Tablica do badania pamięci.

2. GABINET HISTORYI NATURALNEJ.

		w r. bieżącym przybyło:	z końcem br. posiada:
1.	Szkieletów, czaszek, innych bości, skór, rogów, skorup	—	48
2.	Okazów zw. kręgowych wypchanych .	—	62
3.	Okazów zw. kręgowych spirytusowych	—	38
4.	Owadów: gablotek	—	3
5.	Owadów: pudełek z biolog. zestaw. .	—	8
6.	Owadów: słojów	—	6
7.	Okazów: zw. innych: spirytusowych .	—	37
8.	Okazów rośl. w formalinie	—	5
9.	Modeli zoologicznych	1	7
	Modeli botanicznych	=	30
	Modeli mineralogicznych	—	43
10.	Okazów mineralnych, skał i skamielin bądź ich przetworów	—	388
11.	Tablic zoologicznych	7	89
	Tablic botanicznych	—	45
	Tablic mineral. i geologicznych . . .	6	24
12.	Preparatów mikroskopowych	—	15
13.	Zielników	—	1
	Tablic z zasuszonemi roślinami . . .	—	5

	w r. bieżącym przybyło:	z końcem br. posiada:
14. Mikroskopów	—	1
15. Narzędzi i przyborów do urządzenia zbiorow i ochrony	—	53
16. Odczynników i przyrządów	—	15

4. ZBIORY HISTORYCZNO-GEOGRAFICZNE.

Zamówione mapy i obrazy dotąd nie nadeszły.

5. GABINET RYSUNKOWY.

W bieżącym roku zakupiono:

1. Płaskie przedmioty z otoczenia i modele	36
2. Naczynia drewn., glin., szkl. i przed.	28
3. Przedmioty metalowe i narzędzia	23
4. Dzieła pomocnicze i czasopisma	4
Razem	91

VI. WAŻNIEJSZE ROZPORZĄDZENIA WŁADZ.

C. k. Rada szkolna krajowa:

1. Poleca na mocy rozp. M. W. i O. z 2 czerwca 1915 l. 553, aby szkoły średnie zajęły się przygotowaniem młodzieży do służby wojskowej (Militaerische Vorbildung der Schuljugend) przez zaznajomienie się nauczycieli z literaturą przedmiotu, przez oparcie nauki gimnastyki na regułach ćwiczeń wojskowych, przez dostosowanie gier i zabaw do tego celu, przez organizowanie ćwiczeń polowych, nauki strzelania, szermierki itp. (d. 19 lipca 1915 l. 13738/IV).
2. Pozwala, aby uczniów którzy z końcem r. szk. 1914/5 otrzymali postęp niedostateczny nawet z więcej niż jednego przedmiotu dopuszczono po feryach do egzaminu poprawczego (d. 29 lipca 1915 l. 14741/IX.).
3. Stwierdza niezmiernie bolesne objawy upadku moralnego u pewnej części młodzieży, zwłaszcza w części kraju dotkniętej inwazyą nieprzyjaciela; wzywa tedy dyrekcye, aby takim uczniom odmówiono przyjęcia do zakładu, a wogólności z gronami oddziaływały na młodzież i usuwały wszystko, coby jej mogło przynieść ujmę moralną.
4. Zwraca uwagę na przepełnienie szkół średnich i poleca przy każdej sposobności wpływać pouczająco na szersze

warstwy społeczeństwa celem skierowania młodzieży do zawodów praktycznych. (1 września 1915 l. 188/Pr.).

5. Usuwa wątpliwości podniesione ze stron wielu i oznajmia że przepisy co do umundurowania uczniów szkół średnich pozostają w mocy i tylko wyjątkowo można bardzo ubogich uczniów uwolnić częściowo od tego obowiązku. (19 września 1915 l. 20511/IV.).
6. Pozwala na uwolnienie od opłaty szkolnej tych uczniów szkół średnich, którzy wskutek wydarzeń wojennych nie mogli w sposób normalny odbywać studyów szkolnych (d. 5 paźdź. 1915 d. 21.148/IV.).
7. Zachęca starszą młodzież szkół średnich zwłaszcza uboższą do przeniesienia się do Seminaryum naucz. (d. 1 paźd. 1915 l. 8935/IV.).
8. Zezwala na podstawie reskr. M. W. i O. z 5 listop. 1915 l. 31.784, aby uczniów, których z wojska lub legionów uwolniono, przyjmować do tej klasy, do którejby byli uczęszczali gdyby ich studya nie były doznały przerwy (d. 11 listop. 1915 l. 26,286/IV.).
9. Udziela do zastosowania się okólnik dyrekcyi c. k. Kolei państwowych, że uczniowie starający się o zniżki muszą wszyscy płacić należytość manipulacyjną 1 K., że zniżki przyznaje się tylko na ferye i święta celem jazdy do domu rodzicielskiego i z powrotem (d. 17 listopada 1915- liczba 27.670/IV.).
10. Zezwala, aby uczniowie, którzy uzyskali na uchodźtwie jako uczniowie publiczni uwolnienie od opłaty szkolnej, to uwolnienie zatrzymali, jeżeli go nie stracili (d. 19 stycznia 1916 l. 667/IV.).
11. Wzywa młodzież do współudziału w zbieraniu nasion traw pastewnych (d. 5 czerwca 1915 l. 5971/IV.).
12 Poleca oszczędność w szkole zarówno co do zmiany podręczników, jak i użycia materyałów piśmiennych (d. 9 czerwca 1916 l. 11248/IV.).

VII. FIZYCZNY ROZWÓJ MŁODZIEŻY.

Nauki gimnastyki nie udzielano w zakładzie i w tym roku szkolnym. Wskutek błąkania się po lokalach wynajętych i trudności lokalnych, a braku sił odpowiednich nie można było zorganizować ćwiczeń fizycznych na sposób wojskowy.

W maju i czerwcu uczęszczali uczniowie kl. I, II, i III. w poniedziałki, środy i piątki od godziny $5^1/_2$ do 7 na zabawy do Parku Jordana.

Wycieczek większych nie było; mniejsze kilkugodzinne urządzali nauczyciele w pogodne popołudnia szczególniej na Błonia i Panieńskie Skały.

Ruch skautowy. Uczniowie naszego zakładu tworzyli: Krakowską Drużynę skautową. Składała się ona z czterech zastępów i liczyła 32 skautów, oprócz stojącego na czele drużynowego, miała swego ks. Kapelana, lekarza i trzech instruktorów.

Zastęp I. (Kl. V. A.) odbywał pogadanki dwa razy tygodniowo, wycieczki co niedzielę w razie pogody i uczęszczał na wykłady terenoznawstwa Komendanta krakowskich drużyn skautowych.

Zastęp II. (Kl. IV.) odbywał pogadanki raz w tygodniu, niekiedy wycieczki. W czasie pogadanek omawiano ideę skautową i prawo skautowe, przerobiono musztrę, sygnalizacyę Morsem i semaforami, oryentowanie się w dzień z kompasem i bez kompasa, a w nocy przy pomocy gwiazd.

Zastęp III. (Kl. III.) odbył kilka wycieczek, pogadanki miewał 2 razy tygodniowo. Omówiono ideę skautingu, pierwszy egzamin, czytania map, sygnalizacyę Morsem i semaforami oraz historyę i geografię Polski.

Zastęp IV. (Kl. IV a i V a) odbył kilka wycieczek i pogadanek na których omówiono ideę skautingu, musztrę i oryentowanie się w polu.

Ponadto odbyły się liczne wycieczki i ćwiczenia całej drużyny.

Wszystkie zastępy brały żywy udział w założeniu, utrzymaniu i prowadzeniu skautowego sklepu „Samopomocy" przy ul. Brackiej.

Przy sklepie istnieje warsztat stolarski dla ćwiczeń skautów.

Kilku skautów uczęszczało na kurs introligatorstwa, specyalnie dla drużyny urządzony.

VIII. WARSZTATY SZKOLNE I PRACA FIZYCZNA.

Z powodu trudności lokalnych ten dział zajęć w roku ubiegłym nie był czynny.

IX. ORKIESTRA GIMNAZYALNA.

Różne trudności, a między niemi trudność znalezienia nauczyciela opóźniła znacznie rozpoczęcie nauki. Nastąpiło to dopiero w styczniu 1916. Dzięki sumiennej opiece prof. Kupczyńskiego i chętnego udziału uczniów kl. III. — V. zorganizowano orkiestrę rychło, ćwiczono się pilnie i starannie tak, że orkiestra mogła już w kwietniu i maju grać marsze i uczestni-

czyła wydatnie w uroczystość pożegnania w Krakowie wiceprezydenta c. k. Rady Szkolnej Dra Ignacego Dembowskiego w d. 11 czerwca.

Nauki udzielał p. Jan Tesarzyk, c. k. sierżant — do orkiestry należało ucz. 33.

X. NADOBOWIĄZKOWA PRACA UMYSŁOWA.

W warunkach anormalnych i przepełnieniu zakładu praca ta rozwinąć się nie mogła.

XI. ZESTAWIENIE DOCHODÓW I ROZCHODÓW

1. W kasie oszczędności szkolnej.

Stan kasy 30 czerwca 1914	K	1067·72
Dopisane procenty od 1 lipca 1914 do 30 czerwca 1916	„	39·54
	K	1107·26
Zwroty od 1 lipca 1914 do 30 czerwca 1916 . . .	„	166·91
Stan kasy 30 czerwca 1916	K	940·35

2. W pomocy koleżeńskiej.

DOCHÓD (do 15 czerwca 1916):

1. Pozostałość z r. 1914/5	K	1190·80
2. Złożono przy wpisach	„	730·26
3. Uczniowie przy wypożyczeniu książek . .	„	100·78
4. „ w ciągu roku	„	79·22
5. Procent od złożonych w kasie K 1000 za czas od 1 lipca 1914 do 31 czerwca 1916	„	100·—
5. Nadto złożyli: Prof Maziarski K 12·50; p. Stolfa K 12·60; p. Żmigrodzki K 12·50; p. Lebowski K 12·60; p. Bzowski K 12·60; p. Zollmann K 17·20; p. Krasińska K 20; p. Drohojowska K 10; p. Tilles K 35; p. Duninowa K 20; Eks. hr. A. Tarnowski K 60; p. Szpilczyńczyńska K 10; p. Rubinstein K 10; Prof. Wiśniowiecki K 5; Prof. Nikodym K 2; Dr. Schmelkes K 6·66; p Rektorowa Zollowa K 20; Prof. Maziarska K 20; p. Dachowa K 8; Ks. Dr. Rychlicki K 6·29; Dr. Jankowski K 20	„	363·15
7. Uczniowie z drobnych datków	„	15·60
8. Reszty z taks egzaminowych	„	1·56
9. Reszta ze składki na telegram	„	—·84
Razem	K	2582·21

ROZCHÓD:

1. Stowarzyszenie krawców za ubrania . . . K 436·75
2. Księgarnia Krzyżanowskiego za książki . . „ 46·35

Razem K 483·10

Pozostałość kasowa K **2099·11**

Wszystkim Szanownym Ofiarodawcom składa Dyrekcya imieniem uczniów ubogich serdeczne dzięki.

3. FUNDUSZ NA ORKIESTRĘ.

DOCHÓD: Uczniowie Kl.

I a	K	28·50
I b	„	22·10
II a	„	28·80
II b	„	18·90
III a	„	8·80
III b	„	22·20
III c	K	8·—
IV a	„	36·—
IV b	„	15·70
IV c	„	7·90
V a	„	5·40
V b	„	16·80
VI a	„	9·90
VI b	„	13·23
VII	„	10·—
VIII	„	4·50
Razem	K	256·73

ROZCHÓD: Nauczycielowi muzyki instrumentalnej wypłacono:

za styczeń	K	24·—
za luty	„	30·—
za marzec	„	48·—
za kwiecień	„	60·—
za maj	„	48·—
za wypranie szarfy	„	2·—
Razem	K	212·40

Pozostałość kasowa K 44·33

4. STYPENDYA I ZAPOMOGI.

W r. 1915/16 pobierali stypendya:

1. Stieber Zdzisław z kl. III a z funduszu Zubowskiego . . . . rocznie K 300·—

2. Zawadzki Tadeusz z kl. IIIa z fundacyi
A. Morawskiego . . . . rocznie K 140·—
3. Pieczarkowski Tadeusz z kl. Va z fundacyi Słowikowskiego . . . . „ „ 200·—
4. Niwicki Zdzisław z kl. VIII z fundacyi Towarnickiego . . . . „ „ 400·—

Zapomóg jednorazowych z fundacyi ks. Dębkowskiego udzieliło Arcybractwo Miłosierdzia i Banku pobożnego:

Stankiewiczowi Stanisławowi, z kl. IIIa . . . . . . K 60·—
Krzyszkowskiemu Leszkowi, z kl. VIb . . . . K 50·—

Na cele humanitarne, związane z wojną złożyli uczniowie na ręce dyrekcyi:

a) na Czerwony Krzyż: Klasa Ia K 28·93, Ib K 10·82 IIa K 14·54, IIb K 6·60, IIIa K 8·53, IIIb K 18·07, IIIc K 4·80, IVa K 2·89, IVb K 12·92, IVc K 4·07, Va K 5·97, Vb K 3·60, VIa K 1·75, VIb K 4·53, VII K 8·50, VIII K 1·70. Razem **K 130·22.**

b) Na biednych miasta Warszawy złożyli uczniowie klasy Ia K 18·54, Ib K 19·06, IIa K 19·06, IIb K 8·12, IIIa K 16·58, IIIb K 11·35, IIc K 22·32, IVa K 15·10, IVb K 6·51, Va K 8·20, Vb K 13·10, Va K 12·83, VIb K 7·20, VII K 12·42, VIII K 6·10, razem **K 196·49**, które dyrekcya odesłała na ręce JWPani Rektorowej Zollowej.

c) na Komitet Biskupi Krakowski (K. B. K.) złożyła klasa Ib 10 K.

Nadto za pośrednictwem gospodarzy klas lub wprost złożyli uczniowie klasy Ia na fundusz wdów i sierót po legionistach (Kolumna legionów) 56 K, klasa VII 55 K, razem **K 111.**

XII. WYKAZ STATYSTYCZNY.

KLASA	I	IIa	IIb	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	VII	VIII	Razem
I. Liczba uczniów:												
Z końcem roku szkoln. 1814/15 było	40^{2}	29^{1}	28	22^{2}	21	23^{3}	23^{2}	27^{3}	15	7^{2}	4	239^{15}

KLASA	Ia	Ib	IIa	IIb	IIIa	IIIb	IIIc	IVa	IVb	IVc	Va	Vb	VIa	VIb	VII	VIII	Razem
Na początku r. 1915/6 przyjęto	46	42	43	42	43	38	34	36	29	26	31	33	27	27	23	10	530
W ciągu r. 1915/6 przybyło	3	3	2	2	1		2	2	1	2	1	2	—	—	3	3	27
Przyjęto razem	49	45	45	44	44	38	36	38	30	28	32	35	27	27	26	13	557
a mianowicie:																	
1. z tutejszego zakładu:																	
a) uzdolnionyeh	—	—	29	10	30	19	11	16	10	18	22	20	13	17	14	5	234
b) po przerwie	—	—	1	9	3	9	–	5	3	—	–	3	3	2	--	1	39
c) repetentów	—	1	—	3	—	1	—	1	3	1	1	—	—	—	—	—	11
2) z zakładów obcych:																	
a) z promocyą	—	—	4	7	8	7	14	12	10	7	6	8	7	7	6	4	107
b) po przerwie	—	—	1	1	–	—	3	—	2	—	—	—	—	—	1	—	8
c) repetentów	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
d) po egzaminie wstępnym	49	44	10	13	3	2	7	4	2	2	3	4	4	1	5	3	156
Razem	49	45	45	44	44	38	36	38	30	28	32	35	27	27	26	13	557
W ciągu roku szkolnego wystąpiło	1	5	6	4	2	2	3	2	7	4	5	9	2	3	8	4	67
Z końcem roku szkoln. 1915/6 było																	
uczniów publicznych	48	40	38	40	42	36	33	36	23	24	27	26	25	24	18	9	489
„ prywatnych	1	—	2	2	1	1	—	2	2	2	1	1	2	1	—	2	22
II. Miejsce urodzenia uczniów:																	
Kraków i W. ks. Krakowskie	31	27	20	27	25	26	25	13	18	13	11	12	17	16	11	5	297
Galicya	16	13	17	12	14	10	6	21	2	10	13	9	7	4	7	4	165
W. ks. Poznańskie	—	-	—	—	1	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—	1
Królestwo Polskie	—	—	1	—	1	—	1	2	1	–	2	2	—	3	—	—	13
Śląsk austryacki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Śląsk pruski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bukowina	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Inne	1	—	—	1	—	—	1	—	2	1	—	3	1	1	—	–	11
Razem	48	40	38	40	42	36	33	36	23	24	27	26	25	24	18	9	489

KLASA	Ia	Ib	IIa	IIb	IIIa	IIIb	IIIc	IVa	IVb	IVc	Va	Vb	VIa	VIb	VII	VIII	Razem
III. Język ojczysty:																	
Polski	48	39	38	40	42	35	32	36	23	24	27	26	25	24	18	9	486
Ruski	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
innny	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Razem	48	40	38	40	42	36	33	36	23	24	27	26	25	24	18	9	489
IV. Wyznanie:																	
Rzymsko-katolickie	47	27	38	23	41	20	24	36	9	19	25	20	22	19	11	5	386
Grecko-katolickie	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Ewangelickie	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3
Mojżeszowe	—	12	—	17	—	15	9	—	14	5	2	6	2	5	7	4	98
Razem	48	40	38	40	42	36	33	36	23	24	27	26	25	24	18	9	489
V. Wiek uczniów:																	
Do końca grudnia r. b. ukończą lat 11	23	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42
„ „ 12	16	17	16	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71
„ „ 13	6	2	15	11	22	16	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80
„ „ 14	2	2	6	7	15	10	8	15	12	9	—	—	—	—	—	—	86
„ „ 15	1	—	1	—	5	7	9	12	6	9	13	8	—	—	—	—	71
„ „ 16	—	—	—	—	—	3	5	4	3	5	9	10	15	13	—	—	67
„ „ 17	—	—	—	—	—	—	2	2	1	1	3	5	9	7	11	—	41
„ „ 18	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	3	1	4	5	3	20
„ „ 19	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	2	4	8
„ „ 20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	3
„ „ 21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ 22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
więcej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	48	40	38	40	42	36	33	36	23	24	27	26	25	24	18	9	489
VI. Miejsce zamieszkania rodziców:																	
Kraków	31	33	39	37	37	30	24	28	22	16	18	23	17	21	15	8	399
Powiat krakowski	3	4	2	1	1	3	—	3	—	4	1	—	1	1	—	1	25
„ podgórski	2	—	2	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	7
„ wielicki	2	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	7
„ wadowicki	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
„ tarnowski	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
„ mielecki	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	1
„ myślenicki	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3
„ inne	1	2	1	1	1	2	5	2	—	—	3	—	1	—	—	—	19
Śląsk austryacki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	3	6	—	1	—	15
Królestwo Polskie	—	—	—	—	—	1	2	2	1	—	2	—	—	2	—	—	10
Razem	48	40	38	40	42	36	33	36	23	24	27	26	25	24	18	9	489
VII. Stan rodziców:																	
Właściciele i dzierżawcy dóbr	1	—	2	1	1	4	3	1	3	—	2	—	5	2	5	1	31
Włościanie	1	—	—	—	1	2	1	2	—	2	—	—	1	1	—	—	11
Rzemieślnicy i przemysłowcy	4	6	5	4	3	3	4	2	2	2	3	4	1	1	1	1	46
Kupcy	4	5	4	12	—	8	5	1	7	5	1	2	3	3	5	—	65
Urzędnicy państwowi	22	9	15	12	11	3	5	10	1	4	7	9	4	4	2	3	121
„ prywatni	2	5	2	4	6	3	4	2	2	6	6	2	2	2	—	3	51

KLASA	Ia	Ib	IIa	IIb	IIIa	IIIb	IIIc	IVa	IVb	IVc	Va	Vb	VIa	VIb	VII	VIII	Razem
Nauczyciele	1	2	3	1	3	2	—	1	—	1	1	2	—	5	—	—	22
Oficerowie	—	1	—	—	3	—	2	4	—	—	—	—	2	—	1	—	13
Zawody wolne	5	6	3	2	7	3	2	1	3	1	2	—	4	2	2	—	43
Zarobnicy	—	—	—	—	—	2	2	8	—	—	—	—	1	2	—	—	15
Wdowy	7	6	2	4	7	6	3	4	5	3	5	7	2	1	2	1	65
Bez rodziców (sieroty)	1	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	6
Razem	48	40	38	40	42	36	33	36	23	24	27	26	25	24	18	9	489
VIII. Klasyfikacya:																	
a) uzupełnienie klasyfikacyi z r. 1914/5																	
Do egz. poprawczego przeznaczono	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	5	—	—	—	2	—	10
C. k. Rada szk. zezwoliła na egz. popr.	—	—		2	—	3	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	8
Egzamin zdało	—	—	—	2	—	3	—	—	3	—	6	—	—	—	2	—	16
Nie zgłosiło się do egzaminu	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
A więc ostateczny wynik klasyfikacyi z r. 1814 5:																	
uzdolnionych chlubnie	5	—	6	—	3	—	—	6	1	—	3	—	2	—	1	2	29
uzdolnionych	32^{2}	—	19^{1}	23	18^{2}	13	—	12^{3}	17^{1}	—	22^{3}	—	13	—	5^{2}	2	176^{14}
na ogół uzdolnionych	1	—	3	2	1	5	—	4	2	—		—	—	—	—	—	18
nieuzdolnionych	1	—	—	3	—	5	—	1	4^{1}	—	3	—	—	—	1	—	20^{1}
nieklasyfikowanych	1	—	1	2	—	1	—	—	—		—	—	—	—	1	—	6
Razem	40^{2}	—	29^{1}	30	22^{2}	24	—	23^{3}	24^{2}	—	28^{3}	—	15	—	8^{2}	4	239^{15}
b) z końcem r. 1915/6 było:																	
uzdolnionych chlubnie	9	1	12	1	5	3	3	7	3	2	5	1	5	1	4	1	63
uzdolnionych	31	28	22	32	25	28	22	23	14	15	15	17	16	17	13	6	324
uzdolnionych na ogół	3	4	1	—	5	2	7	—	3	6	—	—	—	—	—	—	31
nieuzdolnionych	3	7	2	5	7	3	—	6	1	—	6	2	2	3	—	1	48
do egz. poprawczego przeznaczono	1	—	1	2	—	—	1	—	2	1	1	6	2	2	1	1	21
nieklasyfikowano	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Razem	48	40	38	40	42	36	33	36	23	24	27	26	25	24	18	9	489
IX. Opłaty szkolne [1]):																	
W półr. I. uiściło opłatę	8	17	14	9	10	7	8	4	13	2	7	4	4	9	2	3	121
„ II. „ „	9	17	12	11	16	8	11	10	10	8	7	6	7	6	2	1	141
Uwolnionych było w półr. I.	38	21	28	29	36	28	22	32	16	24	23	27	20	18	19	10	391
„ „ „ II.	39	23	27	27	29	28	18	28	13	16	21	21	18	20	18	8	354
złożyło:																	
taksę wstępną (po K 4·20)	50	46	19	20	12	7	29	13	20	12	8	13	12	6	12	7	286
datek na zbiory (po K 2)	50	48	46	47	45	37	36	40	32	32	35	36	29	28	18	10	570
„ „ zabawy (po K 1)	50	48	46	45	45	36	36	38	31	32	34	34	28	25	15	6	551
X. Przedmioty nadobowiązkowe:																	
Uczęszczało na naukę jęz. ruskiego	—	—	—	—	—	—	—	4	5	5	8	4	5	3	—	—	34
„ „ rysunki	—	—	—	—	—	—	—	—	—		13	12	8	5	1	—	39
„ „ stenografię	—	—	—	—	—	—	—	14	10	10	8	11	4	3	2	—	62
„ „ śpiew	10	8	8	6	3	4	3	2	3	2	1	1	—	—	—	—	51

[1]) Opłata szkolna wynosiła z prywatystami w półr. I. K 5.280, w półr. II. 6.240. Taksa wstępna ogółem K 1201·20; datki na środki naukowe K 1140, za duplikaty K 44 — razem na zbiory naukowe K 2385·20. Datki na zabawy przyniosły K 551.

XIII. KRONIKA ZAKŁADU.

Wpisy do klas wszystkich i czynności wstępne odbyły się normalnie w terminie przepisanym, ale w lokalu szczupłym i dusznym, przy ulicy Krupniczej l. 4, I p.

Nabożeństwo wstępne odbyło się uroczyście d. 3 września, zakończone wezwaniem Ducha św.: „Veni Creator Spiritus...“

Po egzaminach wstępnych rozpoczęła się poważna troska, gdzie uczyć młodzież, która pomimo wojny zapisała się w liczbie 522. Na kl. I przypadło uczniów 89, na II — 86, na III — 114. na IV — 90, na V — 62, na VI — 50, na VII — 23, na VIII — 10. Trzeba było podzielić wszystkie klasy niższe, a III nawet na trzy oddziały, z wyższych kl. V i VI, a do dyspozycyi było tylko 2 sale szkolne i wynajęty lokal na ulicy Lubicz l. 2, gdzie się pomieścić mogło tylko 3 i to mniejsze oddziały. A tymczasem wszystkich oddziałów było 15.

Od 10. września urządzono naukę w ten sposób, że w tych samych salach kl. Ia i Ib, które miały naukę od g. 8—10 lub 11 przed połud. odbywała się nauka kl. IIa i IIb, potem t. j. od 10 lub 11 do 1-ej w południe; podobnie w salach na ul. Lubicz kl. III a, b, c miały naukę rano, a kl. V ab i VI ab po popołudniu; kl. VII i VIII umieszczono w salach gabinetu fizyki (ulica Podwale l. 7, III), gdzie miały naukę przedpopołudniową. Że to umieszczenie było bardzo niewygodne a nawet dla nauki a zwłaszcza utrzymania porządku i karności — niekorzystne, każdy przyzna; to też dyrekcya nie ustawała w staraniach uzyskania od zarządu szpitala choćby jeszcze sal kilka. Nastąpiło to dopiero 29 września; odzyskaliśmy dwie sale obszerne na ul. Krupniczej l. 4, II i bibliotekę uczniów. Odtąd kl. V ab i VI ab miały naukę popołudniową na ul. Krupniczej. Nastała jednak pora jesienna, a z nią, zwłaszcza w dniach pochmurnych, brak światła dziennego już o godz. 5-ej po południu. Nie było instalacyj ani gazowych ani elektrycznych; zaprowadzenie ich w tym czasie bardzo kosztowne i opóźnione, z powodu braku personalu robotniczego; zawieszenie lamp starych naftowych prócz trudności w dostaniu nafty w większej niż litr ilości, było połączone nie tylko z kosztami, ale z niedostateczną siłą światła i częstem pękaniem szkieł wśród nauki i ciągłem kopceniem. W tym stanie rzeczy zwiedził zakład d. 1. października JWny Pan Prezydent Rady Szkolnej Dr. I. Dembowski i postanowił tej niedoli zapobiedz. Jego starania w komendzie twierdzy poparła skutecznie deputacya rodziców z Prof. Dr. St. Braunem na czele, której owocem było polecenie natychmiastowego opróżnienia budynku i przeniesienia szpitala gdzieindziej. Nie stało się to jednak szybko: szpital przeniesiono wprawdzie 12. października, komisya oddawcza urzędowała 13 t. m., ale oczy-

szczenie i adaptacya lokalu przeciągła się aż do końca października i dopiero w d. 4. listopada znalazła się młodzież w dawnym gmachu. Ponieważ klasy IV a, b były zbyt liczne, podzielono je na trzy oddziały, a że w 15 salach trudno było umieścić klas 16 — musiano kl. VIII. jako najmniej liczną pomieścić w gabinecie rysunkowym, którego zbiory przesunięto do sali rysunkowej.

Tak trwało to umieszczenie przez rok cały.

Dzień 4 października, dzień imienin Najjaśn. Pana, prócz nabożeństwa święcono uroczystym porankiem. W przybranej stosownie sali przemówił Prof. Dr. Ludwik Boratyński, i w podniosłych a wymownych słowach przedstawił młodzieży obowiązek otaczania Sędziwego Monarchy wdzięcznością i miłością, jako tego Panującego, któremu zawdzięczamy język polski w szkole i urzędzie i w którym widzimy ostoję naszego bytu po potopie wielkiej, obecnie srożącej się wojny.

Zaraz z początkiem listopada oddała młodzież ostatnią posługę b. nauczycielowi zakładu. Był nim

†
JAN PIASKIEWICZ.

Ur. w r. 1888. w Półwsiu Zwierzynieckiem, uczeń Uniw. Jagiellońskiego, poświęcił się filologii klasycznej i jako zast. nauczyciela uczył w gimnazyum Stryju. Inwazya rosyjska zastała go w rodzinnym domu pod Krakowem Tu pozostał i zgłosił się do pełnienia obowiązków u nas w styczniu r. 1915. W maju uznany za zdolnego do służby wojskowej musiał w lipcu zgłosić się do służby. Słabego będąc zdrowia zaziębił się w służbie ciężkiej i uległ skutkiem zaziębienia d. 6 listopada 1915 r. Usposobienie ciche i skromne, sposób patrzenia na świat poważny ale pogodny, łagodność w stosunku do uczniów a wytrwała a sumienna praca zyskały mu w krótkim czasie pobytu w naszem gronie szczerą życzliwość i przyjaźń. Cześć jego pamięci!

W d. 9. września i 19. listopada odprawiono nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. Cesarzowej Elżbiety.

Rocznicę listopadową święcił zakład uroczystem nabożeństwem w d. 29 listopada.

W 67. rocznicę wstąpienia na tron Najjaśniejszego Pana d. 2. grudnia po nabożeństwie w kościele św. Anny zgromadziła się młodzież w dwu salach największych: tu do uczniów młodszych przemówił z. n. M. Kupczyński a do starszych prof. Władysław Koch, wyjaśniając uczniom znaczenie tej rocznicy, zwłaszcza w chwili obecnej.

18 stycznia 1916 r. doszła do Krakowa z Wiednia wiado-

mość żałobna o zgonie Inspektora szkół średnich, członka Rady szkolnej krajowej, c. k. Radcy Dworu

†
EMANUELA DWORSKIEGO.

Zmarły, któremu dzieje szkoły średniej w Galicyi poświęcić muszę niejedną i chlubną kartę, znany z nieposzlakowanego charakteru i nieporównanej pracowitości, był przełożonym naszego zakładu od r. 1909. Lustrował go w r. 1911 i 1914, interesował się żywo jego rozwojem i ubolewał nad pomieszczeniem, którego zmiana na lepsze postępowała bardzo leniwym krokiem. W stosunkach służbowych ścisły, wymagający, ale sprawiedliwy, budził zaufanie i wysokie poważanie. Cześć Jego pamięci!

W połowie grudnia r. 1915. lustrował zakład c. k. Inspektor krajowy p. Stanisław Rzepiński, przysłuchując się lekcyom przeważnie członków grona najmłodszych. W miesiąc później odbył zbiorową konferencyę z zast. nauczycieli, zebranymi w gimnazyum III. i prócz wielu wskazówek metodycznych, przedstawił zasady, których przestrzegać zamierza w ocenie pracy szkolnej nauczyciela.

W d. 29. stycznia rozdano wykaz cenzur półroczny; półrocze 2. rozpoczęto 3. lutego.

Rekolekcye wielkanocne w d. 21—23 marca odprawił X. Dr. Józef Rychlicki, poczem młodzież przystąpiła do spowiedzi i komunii św.; przedtem już uczyniła to na początku roku 15. i 16. października, potem na zakończenie w d. 7. i 8. czerwca. W d. 15 czerwca udzielił Książę Biskup krakowski, Adam Sapieha. bierzmowania uczniom kl. IV.

Jako komisarz książęco-biskupi zwiedzał d. 26. maja lekcye religii X. Dr. Adam Podwin, kanonik kapituły krakowskiej i przysłuchiwał się lekcyom w klasach Ib, IVb, IIIb i VII.

Pierwszy dzień Zielonych Świątek, 11 czerwca, zapisał się głęboko w pamięci młodzieży. W dniu tym młodzież szkół średnich krakowskich, zgromadzona na podwórzu gimnazyum św. Jacka, żegnała b. prezydenta Rady szkolnej p. Dr. I. Dembowskiego, który z powodu nadwątlonego zdrowia usunął się w czasowy stan spoczynku. Młodzież naszego zakładu z gronem nauczycieli tworzyła szpaler, orkiestra nasza w związku z orkiestrą gimnazyum św. Jacka odgrywała fanfary i utwory narodowe. P. Prezydent żegnał się z młodzieżą serdecznie, dziękując za owacye, i rozstać się z nią nie mógł.

Opis uroczystości pomieszczony będzie we właściwem miejscu. D. 19. i 20. czerwca pod przewodnictwem c. k. Inspektora gimnazyów p. St. Rzepińskiego, odbył się egzamin dojrzałości: najpierw ostatnich uczniów gimnazyum klasycznego, a następnie eksternistów i eksternistek gimnazyum realnego.

W d. 26. i 27. czerwca odbyły się egzamina prywatne i wstępne. 28. czerwca nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. cesarza Ferdynanda i nast. tronu Franciszka Ferdynanda i jego małżonki.

D. 30. czerwca po uroczystem nabożeństwie i odśpiewaniu „Te Deum“ rozdano uczniom świadectwa roczne i zakończono rok szkolny.

W ciągu roku wskutek chorób epidemicznych musiano zamknąć sale szkolne na dni 9, a to kl. IIb od 20—29 maja, kl. VII. od 1—10 czerwca i kl. IIa od 18—26 czerwca.

XIV. WYNIK EGZAMINÓW DOJRZAŁOŚCI.

A) W terminie jesiennym 1915 r. nie było egzaminu dojrzałości z braku kandydatów.

B) Toż samo w terminie lutowym 1916 r.

C) W terminie czerwcowym 1916 r. egzamin piśmienny abituryentów gimnazyum klasycznego odbył się w d. 4—6 maja.

Tematy do wypracowań piśmiennych były następujące:

1. polskie: a) Ideał obywatelski w literaturze Polski niepodległej;
   b) Jakiemi siłami przyrody posługuje się człowiek w swojej pracy?
   c) Objaśnić i rozwinąć myśl w wierszu Asnyka:

   Daremne żale, próżny trud — Bezsilne złorzeczenia
   Przeżytych kształtów żaden cud — Nie wróci do istnienia.
   Trzeba z żywymi naprzód iść — Po życie sięgać nowe,
   A nie w uwiędłych laurów liść — Z uporem stroić głowę.

2. łacińskie: Przetłomaczyć na język polski z Tacyta Annal. XVI. r. 14.
3. greckie: Przetłomaczyć z Sofoklesowej „Elektry“ w. 947—972.

Egzamin piśmienny eksternistów gimnazyum realnego odbył się w d. 22—24 maja r. b.

1. Tematy polskie: a) Ideały bohaterstwa w poezyi naszych trzech wieszczów;
   b) Żegluga w starożytności, w wiekach średnich i w czasach nowszych;
   c) Rozważyć trafność myśli A. Mickiewicza w zdaniu: „Łatwiej być kosmopolitą — to nie obowiązuje do niczego — niż patryotą“.

2. łacińskie: Przetłomaczyć na język polski: Cicerona Tusc: disp. I, c. 30.
3. niemieckie: a) Die Balladendichtung von Schiller und Mickiewicz;
   b) „Was man ist, das blieb man Anderen schuldig“ (Goethe);
   c) „Kann uns zum Vaterland die Fremde werden?“ (Goethes „Iphigenie“).

Egzamin ustny odbył się w gimnazyum klasycznem d. 19. czerwca, a w gimnazyum realnem 20. czerwca r. b. pod przewodnictwem c. k. Inspektora gimnazyów, p. Stanisława Rzepińskiego.

A) Do egzaminu z gimnazyum klasycznego zgłosiło się uczniów publicznych 6, ekternista 1.

Z tych otrzymało świadectw dojrzałości z odznaczeniem	1
„ „	6
Razem	7

Nie reprobowano nikogo.

Alfabetyczny wykaz[1]).

1. Biernakiewicz Tadeusz, ur. 29 sierpnia 1898 r. w Dębicy (medycyna).
2. Breuer Włodzimierz, ur. 19 stycznia 1898 r. w Podgórzu (agronomia).
3. Eibenschütz Maks, ur. 11 marca 1997 r. w Krakowie (prawo).
4. Haber Hugo, ur. 28 kwietnia 1897 r. w Krakowie (medycyna).
5. Libman Edward, ur. 19 lutego 1897 r. w Krakowie (medycyna).
6. *Niwicki Zdzisław, ur. 6 stycznia 1898 r. w Żywcu (agronomia).
7. Immerglück Władysław, (ekst.), ur. 5 grudnia 1895 r. w Krakowie (prawo).

B) Do egzaminu z gimnazyum realnego przystąpiło ekssternistek 4 i prywatysta 1 — razem 5.

Otrzymało świadectwo dojrzałości z odznaczeniem	1
„ „	3
reprobowano na rok	1
Razem	5

[1]) Gwiazdka oznacza świadectwo dojrzałości z odznaczeniem.

Alfabetyczny wykaz [1]).

1. Gorska Wanda, ur. 14 czerwca 1896 r. w Krakowie (filozofia).
2. *Grossbardówna Gusta, ur. 2 lutego 1893 r. w Radłowie (medycyna).
3. Landauówna Wanda, ur. 25 maja 1896 r. we Wiedniu (filozofia).
4. Brykczyński Marcin (pryw.), ur. 17 kwietnia 1898 r. w Święcanach w Galicyi (agronomia).

W ciągu roku zdali egzamina:

a) z gimnazyum klasycznego.

1. Tarnowski Wojciech, ur. 23 kwiet. 1897 r. w Mnikowie.
2. Wajda Józef, ur. 2 lipca 1897 w Trzebini.
3. Wojnarowski Maryan, ur. 15 paźdz. 1897 r. w Wieliczce.
4. Zięcina Jan, ur. 12 lipca 1896 r. w Krakowie.
5. Abeles Juliusz, ur. 1 lipca 1898 r. w Krakowie.
6. Grabowski Franciszek, ur. 8 września 1893 r. w Gołuchowicach w Galicyi.

b) z gimnazyum realnego.

1. Byszewski Jan, ur. 13 czerwca 1897 r. w Tarnowie w Galicyi.
2. Jaworski Tadeusz, ur. 3 lipca 1897 r. w Krakowie.
3. Pawłowski Jakób, ur. 6 kwietnia 1893 w Roztokach na Wołyniu.
4. Ogniewski Kazimierz, ur. 6 września 1896 r. w Tarnowie w Galicyi.

Nb. Wszyscy ci abituryenci zdawali egzamin dojrzałości tuż przed służbą wojskową, lub podczas niej i co do wyboru zawodu nie byli zdecydowani.

XV. WYKAZ KSIĄŻEK SZKOLNYCH

KTÓRYCH SIĘ UŻYWAĆ BĘDZIE W ROKU SZKOLNYM 1916/17.

W gimnazyum realnem:

Klasa I. Wielki katechizm rel. katolickiej, Kraków 1910 (h 60). Konarski, Zwięzła gramatyka języka polskiego, Lwów 1911

[1]) Gwiazka oznacza świadectwo dojrzałości z odznaczeniem.

(h 50). — Reiter, Czytania polskie dla kl. I, Lwów 1910 (kor. 3). — T. Lewicki, Początki nauki języka łacińskiego, Lwów 1913 (kor. 2·40). — German-Petelenz Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla kl. I. Wyd. 8, 1914 (kor. 2·40). — Benoni-Tatomir, Krótki rys geografii, oprac. Wierzbicki. Wyd. 9, Lwów 1908 (kor. 1). — Janelli-Kisielewska, Z dziejów ojczystych, Lwów 1913 (kor. 2). — Kranz, Arytmetyka na kl. I, Kraków 1911 (kor. 1·50). — Kranz, Geometrya poglądowa na kl. I. Wyd. I, II. (kor. 1·30). — Nusbaum-Wiśniowski, Wiadomości z zoologii dla klas niższych. Wyd. 3 Lwów 1910 (kor. 3·60). — Rostafiński, Botanika szkolna na kl. niższ. Wyd. 6, Kraków 1907 (kor. 2·50).

Klasa II. Wielki katechizm rel. katolickiej, Kraków 1910 (h 60). Małecki, Gramatyka jęz. polskiego szkolna Wyd. 11, Lwów 1911 (kor. 2·40). — Reiter, Czytania polskie dla kl. II, Lwów 1911 (kor. 3·40). — Samolewicz, Zwięzła gramatyka języka łacińskiego. Wyd. 6. Lwów 1907 (kor. 1). — Steiner-Scheindler, Ćwiczenia łacińskie dla kl. II, oprac. przez Frączkiewicza i Próchnickiego. Wyd. 6, Lwów 1914 (kor. 1·80). — German-Petelenz-Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla kl. II. Wyd. 5, Lwów 1912 (kor. 2·80). Siwak, Geografia dla kl. II. i III, Lwów 1911 (kor. 3·20). — Semkowicz, Opowiadania z dziejów powszechnych, Część I. Wyd. 4, Lwów 1912 (kor. 2). — Kranz, Arytmetyka na klasę II, Kraków 1911 (kor. 1·50). — Kranz, Geometrya poglądowa na kl. II, Kraków 1910 (kor. 1·40). — Nusbaum-Wiśniowski, Wiadomości z zoologii dla niższych klas szkół średnich. Wyd. 3, Lwów 1910 (kor. 3·60). — Rostafiński, Botanika szkolna dla klas niższych. Wyd. 6, Kraków 1907 (kor. 2·60).

Klasa III. Ks. Jougan, Liturgika. Wyd. 4, Lwów 1910 (kor. 1·40). Ks. Szydelski, Dzieje biblijne starego zakonu, Lwów 1912 (kor. 1·50). — Małecki, Gramatyka jęz. polskiego szkolna. Wyd. 11. Lwów 1911 (kor. 2·40). — Czubek-Zawiliński, Wypisy polskie dla kl. III, Kraków 1904. Wyd. 2 (cena zniżona, kor. 1·20). — Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego, Część II. Wyd. 10. Lwów 1913 (kor. 2·40). — Próchnicki, Cwiczenia łacińskie dla kl. III. Wyd 6, Lwów 1912 (kor. 1·80). — Frączkiewicz, Czytanka łacińska na podstawie Korneliusza Neposa i Kurcyusza Rufusa do użytka III. i IV. kl., Lwów 1912 (kor. 2·30). — German - Petelenz - Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla kl. III. Wyd. 5, Lwów 1911 (kor. 2·80). — Jahner, Deutsche Gramatik. Wyd. 3. i 4. Lwów 1911 (kor. 2·20). — Siwak, Geografia dla kl. II. i III, Lwów 1911 (kor. 3·20). — Gebert i Gebertowa, Opowiadania z dziejów monarchii austr. węg., Lwów 1912 (kor. 2·50). — Kranz, Arytmetyka na kl. III, Kraków 1910 (kor. 1·80). — Kranz, Geo-

metrya poglądowa na kl. III. Kraków 1910 (kor. 1·80). — W. Żłobicki, Wiadomości z fizyki, Lwów 1913 (kor. 3·20).

Klasa IV. Ks. Dąbrowski, Historya biblijna zakonu nowego Wyd. 4, Lwów 1910. — Małecki, Gramatyka jęz. polskiego szkolna. Wyd. 11. Lwów 1910 (kor. 2·50). — Czubek-Zawiliński, Wypisy polskie dla IV. kl. Wyd. 2, Kraków 1910 (cena zniżona kor. 1·50). — Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka jęz. łacińskiego, Część II. Wyd. 10. Lwów 1913 (kor. 2·40). — Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla kl. IV. Wyd. 4. Lwów 1909 (kor. 2). — Dr. W. Krajewski, Czytania łacińskie, Lwów 1913 (kor. 3·60). — Caesar, Commentarii de bello galico. Wyd. Terlikowskiego, Lwów 1912 (kor. 1·60). — Węckowski, Książka do nauki jęz. francuskiego, Część I. Wyd. 2. Lwów 1911 (kor. 2·20). — German-Petelenz-Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla kl., IV. Wyd. 4, Lwów 1910 (kor. 3). — Jahner, Deutsche Grammatik, Wyd. 3. i 4., Lwów 1911 (kor. 2·20). Majerski, Geografia austr.-węg. monarchii. Wyd. 6, Lwów 1912 (kor. 2·20). — Zakrzewski, Historya powszechna, Część I. Wyd. 7, Kraków 1911 (kor. 2·40). — Mihułowicz, Podręcznik arytmetyki dla kl. IV., Lwów 1911 (kor. 1·50).— Łomnicki, Geometrya, Część I. i II. dla kl. IV. i V. Lwów 1911 (kor. 3·40). — W. Żłobicki, Wiadomości z fizyki, Lwów 1913 (kor. 3·40). — Duchowicz-Wiśniowski, Wiadomości z chemii i mineralogii dla klas niższych, Lwów, 1911 (kor. 2·80).

Klasa V. Ks. Jeż, Nauka wiary katolickiej. Część I. Wyd. 3. Kraków 1911 (kor. 2). — Próchnicki-Wojciechowski, Wypisy polskie dla kl. V, Lwów 1911 (kor. 3·80).—Livius, wyd. Majchrowicz, Wiedeń-Lwów 1905 (kor. 2·50). —Sinko, Wiązanka wierszy Owidyusza z dodatkiem wybranych elegii Tibulla i Propercyusza, Lwów 1912 (kor. 1·60). — Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Wyd. 10, Lwów 1913 (kor. 2·40). — Węckowski. Książka do nauki języka francuskiego. Część II. Lwów 1910 (kor. 2·80). — Ippoldt-Stylo, Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen, I. Teil, V. Klasse. Wyd. 3, Lwów 1912 (kor. 3·80). — Zakrzewski, Historya powszechna, Część II. Wyd. 5, Kraków 1908 (kor. 2·40). — Pawłowski, Geografia dla klas wyższych I, Lwów 1914 (kor. 2·30). — Mihułowicz, Podręcznik arytmetyki dla kl. V, Lwów 1912 (kor. 1.50).— Łomnicki A., Geometrya. Część I i II dla kl. IV i V, Lwów 1911 (kor. 3.40). — Łomnicki, Mineralogia i geologia. Wyd. 7, Lwów 1913 (kor. 2·80). — Rostafiński, Botanika szkolna dla klas wyższych, Kraków 1911 (kor. 3·20). — Łazarski, Zasady geometryi wykreślnej (z atlasem). Wyd. 3, Lwów 1907 (kor. 3·40).

Klasa VI. Ks. Sieniatycki, Dogmatyka szczegółowa. Wyd. 2, Lwów 1910 (kor. 2·20). — Chrzanowski-Wojciechowski, Wy-

pisy polskie dla klas wyższych. Część I, Lwów 1913 (kor. 3·50). — Sallustius, Bellum Jugurthinum. Wyd. Sołtysika, Lwów 1910 (h 80). — Vergilius, Wyd. Eichler-Rzepiński, Lwów 1912 (kor. 1·70). — Szczepański, Wybór mów Cycerona, I, Lwów 1913 (kor. 2·60). — Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka jęz. łacińskiego. Część II. Wyd. 9, 1909 (kor. 2·40). Węckowski, Książka do nauki jęz. francuskiego. Część III, Lwów 1910 (kor. 3·20). — Ippoldt-Stylo, Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen, II. Teil, VI. Klasse, Wyd. 2, Lwów 1910 (kor. 3·60). — Zakrzewski, Historya powszechna, Część II, Wyd. 5, Kraków 1908 (kor. 2·40), Część III, Kraków 1908. Wyd. 4 (kor. 2·80). — Pawłowski, Geografia dla klas wyższych. Część II, Lwów 1914 (kor. 2·30). — Mihułowicz, Podręcznik arytmetyki dla kl. VI (w druku). — Łomnicki, Geometrya dla klas wyższych, Lwów 1912 (kor. 3·80). — Czajkowski-Kuczer, Logarytmy, Lwów 1914. — Petelenz, Zoologia dla klas wyższych szkół średnich. Wyd. 3, Lwów 1907 (kor. 3). — Łazarski, Zasady geometryi wykreślnej (z atlasem) Wyd. 3. Lwów 1907. (K. 3·40).

Klasa VII. Ks. Szczeklik, Etyka katolicka. Wyd. 5, Kraków 1912 (kor. 2·20). — A. Mazanowski, Wypisy polskie. Część I. Kraków 1914 (kor. 3·80) — Szczepański, Wybór mów Cycerona. Część I, (kor. 2·60). — Terlikowski, Cycerona: De officiis, (kor. 1.60). — Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka jęz łacińskiego. Wyd. 9, Lwów 1909 (kor. 2·40). — Węckowski-Szarota, La France I (kor. 4). — Ippoldt-Stylo, Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen, III. Teil, VII. Klasse, Lwów 1910. Wdy. 2 (kor. 4.) — Zakrzewski, Historya powszechna. Część III, Kraków 1908, Wyd. 5 (kor. 2·80). — Lewicki-Mościcki, Zarys dziejów Polski i krajów ruskich. Wyd. 2. Kraków 1913 (kor. 2). — Mihułowicz. Podręcznik arytmetyki dla kl. VII Lwów 1914. — Łomnicki, Geometrya dla klas VI, VII i VIII, Lwów 1912 (kor. 3·80). — Kranz, Logarytmy. Wyd 2, Kraków 1905 (kor. 1·30). — Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla klas wyższych. Wyd. 4, Kraków 1906 (kor. 3). — Duchowicz, Chemia dla kl. VII.

Klasa VIII. Ks. Jougan, Historya kościoła katolickiego. Wyd. 3, Lwów 1907 (kor. 2). — A. Mazanowski, Wypisy polskie. Część II. Kraków 1914. (kor. 4·—). — Horatius, Wyd. Dolnickiego (kor. 1·50). — Tacitus, Wyd. Staromiejskiego, Lwów 1898 (kor. 2·20). — Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Wyd. 9, Lwów 1809 (kor. 2.40) — Węckowski-Szarota, La France II (K 4). — Ippoldt, Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen, IV. Teil, VIII Klasse, Lwów, 1909 (kor. 4) — Głąbiński-Finkel, Historya austr.-węg. monarchii i wiadomo-

ści polityczne i społeczne. Wyd. 4, Lwów 1910 (kor. 2). — Dziwiński, Podręcznik arytmetyki i algebry. Wyd. 5, Lwów 1912 (kor. 4·50). — Łomnicki, Geometrya dla klas wyższych, Lwów 1912 (3·80). — Kranz, Zbiór zadań matematycznych dla klas wyższych. Wyd. 1 i 2, Kraków 1905 (kor. 3·50). — Kranz, Logarytmy. Wyd. 2, Kraków 1911 (kor. 1·30). — Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla wyższych klas szkół średnich. Wyd. 3 i 4, Kraków 1906 (kor. 3·40). — Biegański, Logika, Warszawa. — Linder-Kulczyński, Wykład psychologii. Wyd. 3, Kraków 1912 (kor. 2·20).

XVI. BURSY I INTERNATY

były zamknięte w r. szk. 1915/6.

XVII. SPIS IMIENNY UCZNIÓW*).

KLASA I a.

1. Albiński Józef I.
2. Bialikiewicz Stanisław I.
3. Biborski Józef.
4. Biedroński Stan. (30/1 1916).
5. Biernakiewicz Bolesław I.
6. Czuma Maryan I.
7. Dach Edward I.
8. Dedrzeński Sławomir I.
9. Długoszewski Włodzimierz I.
10. Fryz Stanisław I.
11. Gera Kazimierz.
12. Grodzki Władysław I.
13. Grosse Jan I.
14. Hemmerling Emil I.
15. Hornig Henryk I.
16. Jakóbiec Juliusz I.
17. Janicki Tadeusz I.
18. *Koniar Tadeusz.
19. Krajewski Ludwik I.
20. *Krasiński Stefan.
21. *Lewiński Mieczysław.
22. *Marszałek Edward.
23. Maziarski Kazimierz I.
24. Mendocha Roman I.
25. Mikołajczyk Edward I.
26. Młynarkiewicz Juliusz I.
27. *Mnich Edmund.
28. Niedziałkowski Otton I.
29. *Orzechowski Stanisław.
30. Pochwalski Jan I.
31. Popiel Stanisław I.
32. Praschill Adam I.
33. Rzonca Władysław (nklas.).
34. Siekański Tadeusz I.
35. Słapa Jacek (popr. rys.).
36. *Stobiecki Stanisław.
37. Stolfa Jerzy I.
38. Strzeboński Edmund I.
39. Tetmajer Tadeusz I.
40. Till Artur.
41. Tomasik Wiesław I.
42. Twaróg Anatol I.
43. *Wapiennik Kazimierz.
44. *Witeszczak Wacław.
45. Wojtych Jan I.
46. Wowk Michał I
47. Zdanowicz Zdzisław I.
48. Zgut Stanisław I.
49. Zoll Józef I.
50. Jagniński Andrzej I (pryw.).

---

*) Gwiazdka przy nazwisku ucznia oznacza uzdolnienie chlubne, I — uzdolnienie do klasy wyższej, data w nawiasie — czas wystąpienia z zakładu.

KLASA I b.

1. Aleksandrowicz Wilhelm I.
2. Berger Zacharyasz I.
3. Blarowski Kazimierz I.
4. Bochenek Jan (18/10 1915).
5. Brodziński Henryk (31/1 1916).
6. *Burka Eustachy.
7. Dadak Kazimierz I.
8. Dembiński Stanisław I.
9. Duda Zdzisław I.
10. Erlik Szloma I.
11. Feldmaus Benedykt I.
12. Fischer Zygmunt I.
13. Fromowicz Julian.
14. Haja Włodzimierz I.
15. Hanzlik Bronisław.
16. Herman Antoni I.
17. Horowitz Wolf I.
18. Kaczanowski Feliks I.
19. Kalista Stanisław I.
20. Kaszycki Stanisław I.
21. Knap Piotr (15/4 1916.
22. Konoba Maryan I.
23. Kornhauser Ottokar I.
24. Kozik Stanisław I.
25. Kupiec Zbigniew I.
26. Lupa Stanisław I.
27. Maternowski Maryan I.
28. Mrowiec Mieczysław (12/5 1916).
29. Nycz Władysław.
30. Pająk Adam I.
31. Proszek Józef (31/1 1916).
32. Riedel Tadeusz.
33. Röhlich Franciszek I.
34. Rześnik Józef I.
35. Schenker Edmund.
36. Schleichkorn Stefan I.
37. Schneider Pinkas (14/5 1916)
38. Schwadron Osias I.
39. Szczerbiński Karol I.
40. Szpilczyński Jan I.
41. Szymik Eugeniusz I.
42. Urbański Ludwik I.
43. Wazl Jerzy I.
44. Wołoszyński Andrzej I.
45. Zollmann Juliusz.

KLASA II a.

1. Alberti Leon I.
2. Baczyński Adam I.
3. Bobrowski Władysław I.
4. Burczyk Gerard I.
5. *Chodzicki Włodzimierz.
6. Christ Zygmunt I.
7. *Dobrowolski Witołd.
8. Fischer Tadeusz I.
9. *Geneja Jan.
10. Głodkiewicz Tadeusz I.
11. *Grodzki Bohdan.
12. Grzybowski Szczęsny (6/5 1916).
13. Gulkowski Floryan (13/5 1916).
14. *Korczyński Alfred.
15. Kozicki Mieczysław I.
16. Lebedyński Stanisław I.
17. Lemański Czesław (12/5 1916).
18. *Lepszy Kazimierz.
19. Makosiński Józef I.
20. Mikucki Franciszek (popr. z rys.).
21. Mikuszewski Stanisław I.
22. *Muszkiet Karol.
23. Nieć Władysław.
24. Obtułowicz Sylwester I.
25. *Piwnicki Tadeusz.
26. Pszorn Tadeusz I.
27. Reiss Jerzy (31/1 1916).
28. Rolle Jan (31/1 1916).
29. Sadowski Tadeusz (31/1 1916).

30. Samborski Adam.
31. *Sędzielowski Mieczysław.
32. Siedlecki Marcin I.
33. Siemek Władysław I.
34. Smorągiewicz Jerzy (20/11 1915).
35. Stachurski Karol I.
36. *Stoch Stanisław.
37. Święcicki Jan I.
38. Święcicki Józef I.
39. *Szarota Edmund.
40. Taborski Jarosław I.
41. Tarkowski Władysław I.
42. Trylski Józef I.
43. *Walkowski Jan.
44. Wojnarowski Tadeusz I.
45. Ziobrowski Maryan I.
46. Hałatkiewicz Kaz. (pryw.) I.

KLASA II b.

1. Augenblick Ryszard I.
2. Ausderweil Józef I.
3. Bachmann Jakób (31/1 1916).
4. Bauer Franciszek (5/10 1915).
5. Bierowski Jan I.
6. Brzyk Tadeusz.
7. Eisen Józef I.
8. Fromowicz Hipolit I.
9. Geschwind Bernard I.
10. Goldfinger Stefan I.
11. Grządziel Tadeusz I.
12. Haja Henryk I.
13. Haubenstock Emil (popr. z rys).
14. Hermann Aleksander I.
15. Herzog Edward I.
16. Hetper Stanisław I.
17. Israeli Szymon I.
18. Juer Juliusz (19/9 1915).
19. Jedliński Jerzy I.
20. Kahan Getzel I.
21. Kant Szymon I.
22. Kral Mieczysław I.
23. Kuczmierczyk Eugeniusz I.
24. Kurtz Daniel I.
25. Kwaśniewski Maksym. I.
26. Leitner Józef I.
27. Margulies Alfred I.
28. Matzner Karol I.
29. Neulinger Szymon.
30. Nykliński Mieczysław I.
31. Ogonowski Tadeusz I.
32. Pałasz Wiesław I.
33. Piwowarczyk Wiktor I.
34. Schaller Maryan.
35. Silbermann Jan (popr. z rys).
36. Sippel Ludwik I.
37. *Stein Raul.
38. Stelmach Zygmunt I.
39. Stoch Mieczysław.
40. Süsser Zygmunt.
41. Szmid Jerzy I.
42. Szulman Władysław (20/3 1916).
43. Tokar Emil I.
44. Winzer Antoni I.
45. Byszewski Kazim. (pryw.) I.
46. Dołkowski Wacław (pryw.) I.
47. Styś Wiesław (pryw.) I.

KLASA III a.

1. Bobrzyński Władysław I.
2. Bocheński Tadeusz I.
3. Braun Stanisław I.
4. *Breuer Stanisław.
5. Chodorowski Józef.
6. Dadak Jan I.
7. Dańkowski Leon I.
8. *Dąbrowski Stanisław.

9. Dutczyński Zbigniew I.
10. Gołębiowski Józef I.
11. Gorecki Wiesław I.
12. Hendel Adam
13. Homiński Rudolf I.
14. *Jankowski Karol.
15. Jaszczurowski Jan I.
16. Kisielewski Franciszek I.
17. Kisielewski Wincenty (21/3 1916).
18. *Klonecki Roman.
19. Konarski Józef I.
20. Kwiatkowski Zbigniew I.
21. Kwieciński Lucyan I.
22. *Łoziński Jerzy.
23. Maszewski Jan I.
24. Oleś Zbigniew.
25. Paśnik Jan I.
26. Raczyński Stanisław I.
27. Rivo Mieczysław.
28. Schrötter Tadeusz I.
29. Siekierski Stefan I.
30. Skarbiński Andrzej I.
31. Skaza Józef I.
32. Smorągiewicz Adam I 23/11 1915).
33. Stankiewicz Stanisław I.
34. Stieber Zdzisław I.
35. Szczepański Jan.
36. Szopiński Mieczysław.
37. Świszczowski Stefan I.
38 Trzęsiński Kazimierz I.
39. Wacięga Tomasz I.
40. Wajda Stanisław I.
41. Węglowski Edward I.
42. Zajączkowski Józef.
43. Zawadzki Tadeusz I.
44. Żeleński Władysław I.
45. *Wiktor Andrzej (pryw).

KLASA III b.

1. Ablewicz Józef I.
2. Bacz Stanisław I.
3. Baziuk Eugeniusz I.
4. Burdziel Mieczysław I.
5. Düntuch Alfred I.
6. Dziadkowiec Franciszek I.
7. Drożdż Kazimierz.
8. *Gertler Ludwik.
9. Goldfinger Rudolf I.
10. Goldstein Stanisław I.
11. Górecki Maryan I.
12. Grin Józef I.
13. Haja Eugeniusz I.
14. Harhat Henryk.
15. Kasterski Jan I.
16. *Kohane Bernard.
17. Kotschy Jan I.
18. Krumholz Zygmunt I.
19. Langer Kalman I.
20. Lustgarten Władysław I.
21. Maleszyk Maryan I.
22. Mikuła Józef I.
23. Mroczkowski Józef I.
24. Müller Zygmunt.
25. Piekarczyk Kazimierz I.
26. Putyra Józef I.
27. Rauch Jakób I.
28. Sękara Stanisław I.
29. Singer Eliasz I.
30. Singer Jakób I.
31. Sławicki Aleksander I. (mat.)
32. Stieglietz Izydor I. (łac.)
33. Wais Antoni I.
34. Wetzstein Bronisław.
35. Wetzstein Mieczysław.
36. Wowk Józef.
37. Goldberger Józef (pryw.) I.

KLASA III c.

1. Boy Maryan (29/2 1916).
2. Brzózka Jan I.
3. Ceremuga Stanisław I.
4. Ferber Julian I.

5. Freundlich Aleksander I.
6. Freundlich Józef I.
7. Gross Zygmunt I.
8. Harajewicz Tadeusz I.
9. Jaworek Stanisław I.
10. Kalita Wacław I.
11. Kawala Franciszek I.
12. Kędzior Fryderyk I.
13. Kornreich Maksymilian (poprawka z rach.).
14. Leśniak Stanisław I.
15. Mitera Zygmunt I.
16. *Ożga Jan I.
17. Pawlikowski Fel. (22/9 1915)
18. Pąchalski Władysław I.
19. Remer Jan I.
20. Rubinstein Henryk I.
21. Schinagel Artur I.
22. Schütz Adolf I.
23. Senisson Antoni I.
24. Skórski Stanisław I.
25. Szado Tadeusz (15/11 1915).
26. Szczurkowski Feliks I.
27. Szubert Alfred I.
28. Weber Alfred I.
29. Weissberger Józef I.
30. Wilder Henryk I.
31. *Wojciechowski Jan I.
32. Wróblewski Witold I.
33. Zacharyasiewicz Zenon I.
34. Ziemiański Mieczysław I.
35. Żmigrodzki Zygmunt I.
36. *Żmuda Władysław I.

KLASA IVa.

1. Błoch Stanisław I.
2. *Bocheński Zbigniew.
3. Boroń Piotr.
4. Bukowski Marcin I.
5. Gałuszka Bohdan I.
6. Kasparek Bohdan.
7. Kopytko Andrzej I.
8. *Kowalówka Piotr.
9. *Kurzyniec Edmund.
10. Kwiatkowski Antoni I.
11. Lukas Kazimierz I.
12. Makosiński Jan I.
13. Metzler Tadeusz I.
14. Miarczyński Zbigniew I.
15. *Midowicz Stefan.
16. *Misiąg Maryan.
17. Nosowicz Mieczysław I.
18. Olech Karol (10/2 1916).
19. Prażmowski Jerzy I.
20. Rykała Stanisław I.
21. *Rykała Tadeusz I.
22. Serwoński Stanisław I.
23. Siemek Adam I.
24. Słapa Wiesław.
25. Sławomirski Jerzy I.
26. Socha Mieczysław.
27. Ślósarczyk Tadeusz I.
28. Świerczek Stanisław I.
29. Szczerbiński Edward I.
30. Tetmajer Jan.
31. Tetmajer Kazimierz I.
32. Timer Jan I.
33. Tukatsch Franciszek I.
34. Wawrzkowicz Maryan I.
35. *Witkowski Stanisław.
36. Wyrobek Stefan.
37. Zarzycki Zbign. (10/5 1916).
38. Zoll Tadeusz I.
39. *Karski Szymon (pryw.).
40. Mussil Tadeusz (pryw.) I.

KLASA IVb.

1. Bincer Wiktor I.
2. Binzer Wilhelm (popr. hist.).
3. Dudek Stanisław (17/3 1916).
4. *Eibenschütz Stanisław.
5. Feintuch Jan I.
6. Fischer Karol I.

7. Gątkiewicz Zygmunt (31/1 1916).
8. Gross Otto I.
9. Haber Marek I.
10, Kozik Michał (13/5 1916).
11. Krajewski Teodor I.
12. Krókowski Mieczysław (poprawka hist.).
13. Kubiczek Tadeusz I.
14. Lebowski Kazimierz I.
15. Löbl Maksymilian I.
16. Lustgarten Jakób I.
17. Matlak Tadeusz I.
18. *Nebenzahl Samuel.
19. Nowak Stanisław (20/3 1916).
20. Rice Maryan I.
21. *Riff Władysław I.
22. Ringer Józef I.
23. Schmidt Leonard (9/5 1916).
24. Sichel Konstanty I.
25. Solecki Adam (9/5 1916).
26. Stępniewski Stefan (31/1 1916).
27. Tabaczyński Stanisław I.
28. Tilles Ferdynand I.
29. Weindling Beno.
30. Zaraza Eugeniusz I.
31. Byszewski Kazim. (pryw.) I.
32. Jagniński Józef (pryw.) I.

KLASA IVc.

1. Bulicz Ździsław I.
2. Burzyński Zbigniew I.
3. Chrostek Leon (popr. rys.).
4. Chudzicki Antoni I.
5. Englisch Zygfryd I.
6. Immerglück Maurycy I.
7. Jaworski Mieczysław (19/5 1916).
8. Josse Witołd I.
9. Kleinberger Izydor I.
10. Kowalski Sylwester I.
11. Kreisler Henryk I.
12. Lukas Jan I.
13. Mokrzycki Bolesław I.
14. Ochoński Władysław (31/1 1916).
15. Podsadecki Henryk I.
16. Sadowski Emil (31/1 1916).
17. Schaller Franciszek (13/5. 1916).
18. Siwek Władysław I.
19. Skaza Jerzy I.
20. Stein Emil I
21. Stępowski Jan I.
22. *Tarnawski Eustachy.
23. Trzęsiński Sławomir I.
24. Waszkowski Tadeusz I.
25. Weber Wilhelm I.
26. Wójcicki Tadeusz I.
27. Wyporowski Władysław I.
28. *Zajączkowski Wiktor.
29. Launer Jan (pryw.). I.

KLASA Va.

1. Bielecki Stanisław I.
2. Blecheisen Zygmunt I.
3. Brodzki Jan I.
4. Bulicz Roman I.
5. Dołkowski Henryk (20/9 1915).
6. Donhaiser Antoni I.
7. Dzieduszycki Aleksander I.
8. Eminowicz Kazimierz I.
9. Illg Stanisław I.
10. Komorowski Tadeusz (31/1 1916).
11. Krwawicz Emil (9/1 1916).
12. Lelito Józef.
13. Maszewski Waleryan I.

14. Mąsiorski Eugeniusz (12/4 1916).
15. Miłaszewski Stanisław.
16 Mroczkowski Edward.
17. Nartowski Mieczysław.
18. *Pieczarkowski Tadeusz.
19. Piotrowski Zbigniew I.
20. Rainza Tadeusz I.
21. Rotter Albin (30/9 1915).
22. Rudawski Tadeusz.
23. Seifert Wilhelm I.
24. *Stoch Mieczysław.
25. Stołyhwo Wiktor.
26. Szybowski Franciszek.
27. Szymański Otto.
28. Tafler Julian I.
29. *Wasung Aleksander.
30. Węgrowski Aleksander (poprawka z jęz. łac.).
31. Wróblewski Józef I.
32. Zimnal Maryan I.
33. *Drohojowski Jan (pryw.).

KLASA Vb.

1. Aksentowicz Jan (20/3 1916).
2. Albrecht Jerzy I.
3. Burkiewicz Wilhelm (popr. z jęz. łac.).
4. Chłapowski Raul I.
5. Chłapowski Władysław I.
6. *Chrobak Józef.
7. Chrobak Władysław (11/5 1916).
8. Eibenschütz Aleksander I.
9. Feldman Maurycy I.
10. Ferber Edmund I.
11. Gajewski Juliusz (15/10 1915).
12. Gorski Jan (17/3 1916).
13. Gruczyński Mieczysław.
14. Hałaciński Jan.
15. Hyła Stefan I.
16. Jedliński Ż. (popr. nat.).
17. Klein Józef (1/2 1916).
18. Kleinberger Szymon I.
19. Kołodziej Adam.
20. Kunachowicz Jerzy (popr. z jęz. łać.).
21. Kupfer Edward I.
22. Miłasiński Kazimierz I.
23. Modes Bolesław I.
24. Parachoniak Aleksander (poprawka z jęz. niem.).
25. Pavler Włodzimierz I.
26. Sokuł Oskar (30/9 1915).
27. Stępowski Włodzimierz (15/11 1915).
28. Süsser Maksymilian I.
29. Węc Żdzisław I.
30. Węgrzyn Zygmunt (popr. z jęz. łac.).
31. Wnękowski Jan I.
32. ZacharyasiewiczT. (popr.nat.).
33. Zgórski Witołd I.
34. Ziemiański Władysław (31/1 1916).
35. Ziębiński Sylwester (14/22 1915).
36. Dunin P. (pryw. popr. wykr.)

KLASA VIa.

1. Boczkowski Bolesław (popr. z jęz. franc.).
2. Byszewski Wacław I.
3. *Bzowski Jacek.
4. Ciompa Teodor I.
5. Ehrenpreis Alfred I.
6. Eminowicz Juliusz I.
7. Gutwiński Stanisław I.
8. *Hahn Władysław.
9. Jakubowski Maryan I.
10. Kaiser Adam I.
11. Kepler Marceli I.

12. Kędzior Władysław I.
13. Konopka Stanisław I.
14. Ludmirski Edward (popr. hist.).
15. *Łubieński Zbigniew.
16. Mehoffer Zbigniew I.
17. Michalek Stanisław I.
18. Mrazek Kazimierz (9/11 1915).
19. Pavler Jarosław I.
20. Smoleński Olgierd I.
21. *Stoch Tadeusz.
22. *Sukniewicz Maryan.
23. Taborski Władysław I.
24. Turnau Jan I.
25. Wanicki Kazimierz (popr. hist.).
26. Weindling Natan (10/12 1915).
27. Zapalski Mieczysław I.

KLASA VIb.

1. Białkowski Tadeusz I.
2. Birkenmayer Ludwik (popr. z hist.).
3. Bochenek Michał I.
4. Chrobak Tadeusz (11/5 1916).
5. Follprecht Jan (13/11 1915).
6. Gregorczyk Jan.
7. Jakubiec Michał (nkl.).
8. Jezierski Wiesław.
9. Jodłowski Zdzisław I.
10. Krzyszkowski Leszek I.
11. Merkwiczko Kazimierz (12/6 1916).
12. Milli Stanisław I.
13. Molkner Władysław I.
14. Olszewski Władysław I.
15. Piekło Mieczysław.
16. Radecki Karol I.
17. Rennert Adolf I.
18. Rotter Stanisław I.
19. Schwadron Maurycy I.
20. Singer Samuel I.
21. Skowron Stanisław I.
22. Słomczyński Adam I.
23. Smolarski Andrzej I.
24. *Steinberg Witołd.
25. Trylski Zbigniew I.
26. Węgrzyn Stanisław I.
27. Zając Stanisław (popr. z wykr.).

KLASA VII.

1. *Feldman Józef.
2. Herzog Jakób I.
3. Huttinger Filip (13/10 1915).
4. Keh Maksymilian I.
5. Kleinberger Adolf I.
6. Kloc Maryan (11/5 1916).
7. Klug Samuel I.
8. *Kowal Józef.
9. Krauss Stanisław (11/5 1916).
10. Kwaszyc Mieczysław (16/11 1915).
11. Łubieński Mieczysław I.
12. Nosowicz Władysław I.
13. Prokocimer Zygmunt I.
14. Pukło Kazimierz (popr. niem.).
15. Rybka Tadeusz I.
16. Sędzimir Witołd (15/9 1915).
17. Stachiewicz Piotr (11/16 1915).
18. Sternberg Zygmunt I.
19. *Stołyhwo Tadeusz.
20. Studnicki Władysław I.
21. *Ślósarczyk Kazimierz.
22. Tomasik Roman (30/1 1916).
23. Udziela Władysław I.
24. Wachsmacher Leon I.
25. Ziarko Adam I.
26. Żmuda Kazimierz (30/1 1916).

KLASA VIII.

1. Abeles Juliusz (11/5 1916).
2. Biernakiewicz Tadeusz I.
3. Breuer Włodzimierz I.
4. Eibenschütz Maksymilian I.
5. Feldman Romuald (popr. z jęz. pols.).
6. Haber Hugo I.
7. Libman Edward I.
8. *Niwicki Żdzisław.
9. Tarnowski Wojciech (11/10 1915).
10. Wajda Józef (11/10 1915).
11. Waszkowski Aleksander popraw. z jęz. pols.).
12. Wojnarowski Maryan (11/10 1915).
13. Zięcina Jan (11/10 1915).
14. Brykczyński Marcin (pryw.) I.

XVIII.

OGŁOSZENIE.

1. Egzamin wstępny do kl. I. odbędzie się przed feryami w dniu 30. czerwca przed południem o godz. 10. rano i ewentualnie popołudniu o godzinie 4, a ewent. po feryach w dniu 1. września o tym samym czasie.

Zgłoszenia do tego egzaminu przyjmuje dyrekcya w dniu 28. czerwca od godz. 10—12 przed połud. ewent. 31. sierpnia od godz. 4—6 popoł.

Przy zgłoszeniu się należy przedłożyć:

a) metrykę, potwierdzającą, że uczeń ukończył już lat 10 lub je ukończy w tym roku (kalendarzowym);

b) świadectwo powtórnego szczepienia ospy, dokonanego najdalej w roku poprzedzającym wstąpienie do gimnazyum;

c) świadectwo szkolne z pół. 2. kl. IV. pospolitej, jeżeli uczeń do szkoły uczęszczał.

Uwaga: Wpisy nastąpią po feryach w dniach wpisów ogólnych 30. i 31. sierpnia. W razie niepomyślnego wyniku egzaminu powtórzenie go przed upływem roku nie jest dozwolone ani w tym, ani w innym zakładzie.

2. Zakres wymagań przy egzaminie wstępnym do kl. I:

a) z religii wymaga się wiadomości, których uczeń nabyć powinien w pierwszych czterech latach obowiązkowej nauki w szkołach 4-klasowych.

b) z języka polskiego: czytanie płynne i wyraziste, objaśnianie odczytanych ustępów pod względem treści i związku myśli, opowiadanie treści większymi ustępami, znajomość części mowy, odmiana imion i czasowników, znajomość

zdania pojedynczego rozwiniętego i rozbiór jego części składowych pod względem składni zgody i rządu; poprawne napisanie dyktatu z zakresu pojęć znanych uczniom, piśmienny rozbiór jednego zdania pojedynczego z kilku zwykłemi określeniami (zdanie to ma być wyjęte z dyktatu);

c) z języka niemieckiego: czytanie płynne i zrozumiałe, znajomość odmiany rodzajników, rzeczowników, przymiotników i zaimków (osobowych, dzierżawczych, wskazujących i względnych), odmiana słów posiłkowych i czasowników słabych we wszystkich formach strony czynnej i biernej, tudzież odmiana najzwyklejszych czasowników mocnych, zasób wyrazów z zakresu pojęć uczniom znanych, poprawne napisane łatwego dyktatu, którego treść przed podyktowaniem poda się uczniom w języku polskim;

d) z rachunków: pisanie liczb do miliona włącznie, biegłość w czterech działaniach liczbami całkowitemi, pewność w tabliczce mnożenia, znajomość ważniejszych miar metrycznych.

3. Wpisy uczniów publicznych i prywatnych[1]) na rok szkol. 1916/7 odbędą się w dniu 30. i 31. sierpnia od godziny 9—12 przed południem. Późniejsze zgłoszenia mogą być uwzględnione tylko w wypadkach wyjątkowych. Uczniowie mają się zgłaszać do wpisów w towarzystwie rodziców i opiekunów, którzy równocześnie oświadczą, czy sobie życzą, aby ich pupil uczęszczał na jakikolwiek przedmiot nadobowiązkowy. (Nauka języka ruskiego [małoruskiego] jest względnie obowiązkowa i trwa przez lat 4 w kl. IV—VII. Uczniowie raz zapisani nie mogą tej nauki przerywać aż do ukończenia czteroletniego kursu).

Uczniowie, którzy już uczęszczali w tym zakładzie roku poprzedniego, składają przy wpisie K 2 na środki naukowe i K 1 na gry i zabawy. Uczniowie innych zakładów będą przyjmowani tylko wyjątkowo, o ile na przyjęcie pozwoli miejsce w klasie, do której się zgłaszają. Uczniowie ci mają się zgłosić **bezwarunkowo w towarzystwie rodziców** lub opiekunów, prawnie ustanowionych — sami przyjęci nie będą; jeżeli zaś będą przyjęci, mają złożyć przy wpisie taksę i datki, jak uczniowie kl. I. (t. j. K. 7 h 20), nadto: *a)* metrykę urodzenia, *b)* świadectwo szkolne z ostatniego półrocza, opatrzone klauzulą dyrekcyi, że mogą być przyjęci w innym zakładzie i poświadczeniem uwolnienia od opłaty szkolnej, jeżeli to uwolnienie mają, nadto *c)* świadectwo szczepienia ospy (rewakcynacyi).

---

[1]) Uczniowie prywatni nie zapisani najpóźniej do końca września, lub do końca lutego w półr. 2. nie będą dopuszczani później do żadnego egzaminu.

4. Egzamin wstępny do kl. II.—VIII. tych uczniów, którzy albo się uczyli w domu, albo po dłuższej niż 6-tygodniowej przerwie pragną uzyskać przyjęcie do gimnazyum, odbędzie się w d. 4—7. września. Uczniowie tacy mają przedłożyć na dwa dni przed terminem egzaminu: *a*) metrykę urodzenia, *b*) ostatnie świadectwo szkolne, opatrzone przepisaną klauzulą, *c*) świadectwo moralności za czas, w którym do szkoły nie chodzili, *d)* fotografię, stwierdzającą identyczność osoby (potwierdzenie władzy politycznej a w Krakowie Magistratu lub policyi) jeżeli uczeń nie był w tym zakładzie i dyrekcyi nie jest znany, *e*) świadectwo szczepienia ospy (rewakcynacyi). Taksa za taki egzamin wynosi K 24. Z egzaminu tego nie wydaje się świadectw; uczeń na tej podstawie może być przyjęty tylko w tym zakładzie na ucznia publicznego, i musi za półrocze 1. złożyć opłatę szkolną K 40 do 15. października.

5. Każdy uczeń obowiązany jest do ścisłego wykonywania przepisów szkolnych, a przedewszystkiem:

a) do noszenia uniformu przepisanego, zastosowanego **we wszystkich szczegółach** do wydanych rozporządzeń, ogłoszonych w przedsionku szkolnym; nieposłusznych dyrekcya nie przyjmie, lub w toku roku wydali, na co się zwraca baczną uwagę Rodziców i opiekunów;

b) do złożenia za pomocą czeku w c. k. pocztowej Kasie oszczędności opłaty szkolnej w kwocie K 40 za jedno półrocze i to w półroczu I do 15. października, a w półr. II. do 15. marca. (Uczniowie uwolnieni lub starający się o uwolnienie, nie składają opłaty).

6. Żadnemu uczniowi **nie wolno mieszkać bez odpowiedzialnego nadzoru;** brak odpowiedniej opieki pociąga za sobą wydalenie z zakładu. O każdej zmianie odpowiedzialnego nadzoru i o zmianie mieszkania powinien uczeń bezzwłocznie zawiadomić gospodarza klasy.

Jeżeli umieszczenie ucznia naraża go na szkodę pod względem moralnym lub fizycznym, może dyrektor od rodziców lub opiekuna ucznia zażądać zmiany umieszczenia, a gdyby się nie zastosowano do tego żądania, uczeń będzie ze zakładu wydalony.

Każda osoba, która przyjmuje ucznia na wikt i mieszkanie, bierze na siebie odpowiedzialność za dobry kierunek jego wychowania w duchu religijnym i moralnym, za jego pilność w wypełnianiu obowiązków szkolnych i za jego zdrowie — słowem przyjmuje w tym względzie na siebie obowiązki rodziców i staje odpowiedzialnym nadzorcą ucznia.

Odpowiedzialny nadzorca powinien poznać dokładnie przepisy szkolne, normujące zachowanie się uczniów w szkole i poza

szkołą, i ze swej strony pilnie przestrzegać, aby uczniowie do nich się zastosowali.

Uczniom wolno tylko w takim domu mieszkać, w którym odpowiedzialny nadzorca stosuje się ściśle do istniejących przepisów.

Dyrekcya podaje chętnie wskazówki co do umieszczenia uczniów na stancyach.

7. Uczeń może być uwolniony od opłaty, jeżeli przedłoży w terminie przepisanym prośbę do Wysokiej c. k. Rady Szkolnej i załączy:

a) świadectwo ubóstwa wykazujące szczegółowo (cyframi) dochód roczny rodziców i zatwierdzone przez władzę polityczną;

b) świadectwo roczne (lub półroczny wykaz cenzur) jako dowód, że z zachowania się ma cenzurę bardzo dobrą lub dobrą, a z żadnego przedmiotu nauki nie ma cenzury gorszej jak dostateczną. Uczeń nie posiadający świadectwa (po egz. wstępnym) nie może być uwolniony.

Uczniowie kl. I. mają złożyć opłatę szkolną za półr. I. do końca listopada; ci jednak uczniowie ubodzy, którzy już w pierwszych dwu miesiącach okazali postęp we wszystkich przedmiotach nauki przynajmniej „dostateczny", a zachowanie się ich było przynajmniej „dobre", mogą uzyskać odroczenie tego terminu do końca półrocza I, a w razie pomyślnej klasyfikacyi za półrocze I. uwolnienie od opłaty szkolnej. Chcący z tego dobrodziejstwa korzystać, mają przed końcem września wnieść na ręce dyrekcyi prośbę nieostemplowaną do Wysokiej c. k. Rady Szkolnej krajowej, załączając dokładne (jak wyżej) świadectwo ubóstwa.

8. Egzamina poprawcze z jednego przedmiotu odbędą się w dn. 30. i 31. sierpuia po południu od godz. 3. Uczeń, który się w tym terminie nie zgłosi, traci możność poprawienia cenzury i narazi się na stratę roku.

9. Rok szkolny 1916/7 rozpocznie się dnia 3. września uroczystem nabożeństwem w kościele św. Anny; dnia 4. września rozpocznie się regularna nauka szkolna.

10. W ciągu r. szk. grono nauczycieli odbywa 5 konferencyj, na których się zastanawia szczegółowo nad postępem i zachowaniem się uczniów. Po tych konferencyach, w dniach na to przeznaczonych, nauczyciele informują rodziców i nadzory domowe o wszystkiem, co uczniów dotyczy i starają się o usunięcie braków, którym dom zapobiedz może. Jest tedy rzeczą konieczną, aby tego porozumienia nigdy nie zaniechać i dlatego dyrekcya z góry wyznacza dni na informacye, które się ogłosi na tablicy ogłoszeń w przedsionku zakładu.

C. k. Radca Rządu
R. Zawiliński,
dyrektor.

ILOŚĆ GODZIN NAUKI TYGODNIOWEJ

w r. szkl. 1915/16.

	w gimnazyum realnem w klasie I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	w gimn. klass. w kl. VIII.	Razem
1. Nauka religii	2	2	2	2	2	2	2	2	16
2. Język wykładowy (polski)	3	4	3	3	3	3	3	4	26
3. Język łaciński . . .	6	6	6	6	6	5	5	5	45
4. Język niemiecki . . .	5	4	4	4	4	4	4	4	33
5. Język francuski . . .	—	—	—	3	3	3	3	—	12
6. Język grecki	—	—	—	—	—	—	—	5	5
7. Historya	2	2	2	2	3	3	4	3	21
8. Geografia	2	2	2	2	1	1	1	—	11
9. Matematyka	3	3	3	3	3	3	3	2	23
10. Geometrya wykreślna	—	—	—	—	2	2	—	—	4
11. Nauki przyrodnicze .	2	2	—	—	3	3	1	—	11
12. Chemia	—	—	—	—	—	2	2	—	4
13. Fizyka	—	—	2	3	—	—	3	3	11
14. Propedeutyka filozof.	—	—	—	—	—	—	—	2	2
15. Rysunki	2	3	3	2	—	—	—	—	10
16. Kaligrafia	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Razem	28	28	27	30	30	31	31	30	—